

+A+S+D+

Obsah 3. čísla 12. ročníku - 1980

Dnes

Modlitba jako přednost
Ukřižován umřel a byl pohřben

Pavel jako pastýř (8)
... a proto jí důvěřujeme (4)

Damašek

Pokorný Mojžiš
a ctizádostivá Mirjam

Zralé dny

Pomocnice mnohých

Obrázek

Přírodní léčebné prostředky
už zastaraly? (2)

Píseň otvírá srdce

Nebývalé pozvání

Zasedání Generální konference

ZNAMENÍ DOBY

VĚČNÁ VZPOMÍNKA NA 35. VÝROČÍ OSVOBOZENÍ NAŠÍ VLASTI

Již popětáctáté se vděčně vracíme k radostnému výročí osvobození naší milé vlasti od nacistické poroby. Za naší svobodu položilo mnoho lidí svůj život. Vojska spojenců nesla na sobě nepředstavitelnou tíhu odpovědnosti za osud všech trpících národů a jejich budoucnost. Tuto tíhu odpovědnosti nesli především stateční sovětské vojáci, kteří do boje vložili všechno jim drahé a milé. Vzdali se svého pohodlí, svých rodin i svého vlastního života, aby nám pomohli vrátit svobodu. V památných květnových dnech přinesly tyto oběti své výsledky.

Již tři a půl desetiletí budujeme svou vlast v míru, na základěch socialismu, kde není nezaměstnaných a hladových, zatímco v některých zemích mnozí trpí nepořádkem, sobectvím a bezohledností.

Nechceme však nekriticky hodnotit svůj život a práci pro vlast. Zvláště my, věřící, si uvědomujeme, jak máme být pilní a svědomití v práci. Apoštol Pavel praví: „A všechno, což byste koli činili, z té duše činite, jako Pánu a ne lidem.“ Při rekapitulaci svého života a práce nemůžeme mít úplně klidné svědomí. Zůstali jsme v mnohém dlužní svým bližním, ač jsme na sebe dobrovolně vzali závazek křesťanské služby.

Srdce věřícího musí být také naplněno vděčností za život, který je darem nebeského Otce a má nejvyšší hodnotu. Písmo praví: „Nezabiješ!“ Ale Ježíš dodává, že dokonce i ten, kdo se na druhé hněvá, není daleko vraždy. Proto je třeba

řešit i sporné věci pokojně, mírovou cestou. Všichni chápeme, že mír je lepší než válka. Jsme-li přesvědčeni, že život je darem Božím, pak rozhodně protestujeme proti všemu jeho ohrožení a násilí.

To, co je nutné učinit k záchraně života na zemi, je především obnovení upřímného zájmu o člověka a jeho dobro. Je třeba začít prohlubovat důvěru mezi nejbližšími tak, aby tento pokoj mohl zasáhnout všechny lidi a dostat se i do mezinárodních vztahů. Lidstvo naléhavě potřebuje jistotu a bezpečnost. Všechny národy mají právo na důstojný život v míru a na možnost podílet se na tvořivé práci pro rozkvět svých zemí.

Vděčně dnes vzpomínáme, že Pán Bůh dopřál naší vlasti třicet pět pokojných let. Ale jako věřící lidé nezapomínáme ani na to, že kromě míru ve světě je nutný i mír v srdci člověka. Je to vnitřní klid a vnitřní vyrovnanost. Říká se tomu i pokoj duše. Nezapomeňme, že pro pokoj naší duše vydal Bůh za nás všechny svého Syna Ježíše Krista. Vydal ho na potupnou smrt kříže, aby nás smířil sám se sebou a aby smířil člověka s člověkem. Lidská krev volá po pomstě, krev Kristova volá po smíření. Obětí Knížete pokoje je nám zajištěna nádherná a šťastná budoucnost bez krveprolití, válek a nemocí.

V naší zemi prožíváme dny míru, po nicméně na mnoha místech světa lidé jen touží. Chceme děkovat Bohu za tento mír a projevovat vděčnost i těm, kteří nás osvobodili.

P. Kubečka

DNES

Budí mě nepříjemný hlas budíku. Začíná nový den. Co bylo před několika hodinami, už patří minulosti. Cítím bolest v zádech, co to? Hlásí se včerejšek, hodiny strávené na stavbě. Tu mne napadá, že včerejšek vlastně přežívá v dnešku. Je to zajímavé, chci o tom chvíli přemýšlet. Já vlastně nemohu zapřít svou minulost. Ona se projevuje v mém životě dvojím způsobem — v podobě zduaru a viny.

Existuje železný zákon, „co člověk rozsévá, to žne“. Ježíš vyprávěl velmi praktické podobenství o dvou stavitelích. Jeden postavil svůj dům na písku, druhý na skále. Jednou přišel den, který odhalil minulost. Přišla bouře a prověřila jejich dílo. Minulá práce přinesla jednomu zkázu a druhému úspěch.

Dnešní úspěch v práci, ve studiu, ve sportu, to jsou vlastně výsledky včerejšího úsilí. Dnes vychutnávám plody toho, co jsem dříve vytvořil. Užívám to, co jsem postavil, mám prospěch z toho, co jsem se naučil, mám radost ze všeho, co jsem v sobě překonal. Dřívější úsilí mi dnes prospívá. Je zdrojem mých dnešních úspěchů.

Minulost se však projevuje i opačně. Musím vstát, umýt se a oholit. V zrcadle vidím svou tvář. Když se budu pozorně dívat, uvidím také nové vrásky. Minulé myšlenky, nemoci, námaha, to všechno je dnes přítomné v mém vzhledu. Nejsem tedy jen to, co dnes skutečně jsem, ale i to, co jsem byl.

Slyším kapat kohoutek vodovodu. Včera jsem vyměnil těsnění, ale asi jsem ho málo dotáhl. Minulost žije v dnešku také v podobě viny. Samozřejmě jsou mnohem větší viny než nedotažený kohoutek, které ovlivňují přítomnost mnoha lidí. Kolikrát jsme podlehl pokušení jednat nečestně, sobecky něčeho dosáhnout na úkor druhých. Každý se však nakonec musí přesvědčit, že důsledky takového jednání, vina, žije stále s námi. Projeví se třeba po dvaceti letech a podstatně ovlivní přítomnost člověka.

V Č E R A

V každém případě se nějak musím vyrovnat se svou minulostí, jinak se mi může stát těžkým břemenem. Bible vypráví o Kainovi, kterého minulá vina štvála z místa na místo, Jidáše dohnala k sebevraždě. To jsou

příklady zoufalých vězňů vlastní minulosti. Takoví lidé nevědí, že dnešek může být pro ně dnem vysvobození, že dnes se ještě dá s tou včerejší vinou něco udělat. Většinou věc řešíme tak, že se snažíme prostě na všechno zapomenout. Psychologové nás poučují, že existuje dvojí proces zapominání: jednak přirozená ztráta paměti na určité prožitky a informace a pak zapominání „specifické“.

V něm se projevuje určitý motiv — naše chtění. „Už jsem to udělal, stalo se. Je to škoda, ale už se na tom nedá nic změnit. Nejlépe bude, když na to už nebudu více myslet, tak se s tím vyrovnám a hotovo.“

Jenže jsme na omylu. Vina se tím neztratí. Voda kape dál. Takto potlačená vina přejde do podvědomí a ovlivňuje dále naši celkovou náladu. Narušuje vztahy k lidem i k událostem. Může to člověka podmanit do té míry, že to u něj vyvolá onemocnění, neurózu. Četl jsem pěknou definici této choroby od dr. Spera: „Neuróza je porucha zpracovávání životních situací.“ Jiný lékař to řekl slovy: „Neuróza se projevuje nesprávnou reakcí na základě špatného hodnocení určité události či situace.“ Neurotik se rozčilí nad maličkostmi. Výbuch hněvu neodpovídá významu věci, ke které se vztahuje. Ve skutečnosti to dnešní rozhořlení zapříčinila právě ta minulá vina zatlačená pouze do podvědomí. S minulou vinou je to špatné. Buď týrá naše svědomí nebo podvědomí.

Kapající vodovod mohu dnes opravit, ale jsou viny, které napravit nelze a přesto je v bibli napsáno: „V čas příhodný jsem tě vyslyšel, v den spásy jsem ti přispěl na pomoc. Hle, nyní je čas příhodný, nyní je den spásy“ (2 Kor 6,2). Hovoří se tu nepřímě o Ježíši Kristu, který vzal na sebe naše minulé chyby a viny a zanesl je na dřevo kříže. Dnes je ochotný nám odpustit — sejmut z nás břemeno viny, které mu vyznáme.

Lidé týraní výčitkami svědomí se mýlí, když se domnívají, že minulost je něco daného, co už nelze změnit. Ježíšovo poselství o pokání, o možnosti záchrany je důkazem, že minulost přežívá v dnešku a že ji mohu dnes přehodnotit. Pokání a odpuštění — to je možnost přehodnotit vlastní minulost.

Samozřejmě, že z minulosti přetrvává něco, co se nedá změnit. Přehodnotit, to neznamená znovu prožít.

Něco vždy zůstane. Starí kazatelé vyprávěli příklad, který se mi líbil, i když jsem jej slyšel vyprávět mnohokrát. Otec měl syna, který mu svým životem působil mnoho bolesti. Kdykoli se doslechl o jeho dalším nedobrému činu, zarazil do vrat stodoly hřebík. Po čase byla téměř celá vrata pokryta hřebíky. V životě nezdárného syna však přišel okamžik, kdy se rozhodl žít jinak. Lidé brzy vyprávěli o jeho dobrých skutcích. Otec radostně naslouchal dobrým zprávám a za každý dobrý čin syna vytáhl z vrat jeden hřebík. Jednoho dne stál otec se svým synem před vraty a říkal: „Podívej se, chlapče, už tam nezůstalo ani jeden hřebík.“ Syn však vážně odpovéděl: „Otče, zůstaly tam však díry.“

Vyznáním nemohu změnit všechny následky minulých činů, ale mohu změnit jejich smysl a vliv na budoucnost. Z minulosti mi zůstávají mnohé jizvy a vrásky. Příkladem může být biblická postava — král David. Nesprávné činy v minulosti tvrdě poznamenaly jeho přítomnost. Cítil břemeno viny, a proto volal: „Svůj hřích mám před sebou stále“ (Žalm 51,5). Na faktech činu se již nedalo nic změnit. Uriáš, manžel ženy, kterou si chtěl vzít, zemřel. Oženil se s ní, čekali dítě. Nic se už nedalo vzít zpět. (viz 2 Sam 11. kapitola). Obvinění proroka Nátana však neodbyl. Poznal, že Boží milost mu dává příležitost znovu začít. Pochopil hluboký význam svého činu. Proto vyznává Bohu: „Proti tobě samému jsem zhřešil, spáchal jsem, co je zlé ve tvých očích“ (Žalm 51,6). Uznal svou vinu a odpuštění mu dalo možnost přehodnotit minulé činy. Musel však prožít hořké následky své setby.

V podobné situaci byl i zločinec ukřižovaný vedle Krista. Jeho minulost již nešla změnit. Připravil mnoho lidí o majetek i život. Ale tam na kříži se obrátil s břemenem své mi-

nulosti na Ježíše. Dal svým minulým činům nový smysl. Nevymlouval se na špatné kamarády, na nespravedlivý společenský systém, na svou chudobu či bohatství jiných. Ale říká: „My jsme odsouzeni spravedlivě, dožíváme zaslouženou odplatu ... Ježíši, pamatuj na mne, až přijdeš do svého království“ (Luk 23,41.42). Přehodnotil svou minulost, a proto se mu dnešek stal dnem záchrany. Dal své minulosti nový smysl. Nedíval se vstříc věčné smrti, ale měl Ježíšův slib: „Budeš se mnou v ráji“.

Radostně zjišťuji, že dnes mohu ještě něco na své minulosti změnit. Mnohé mohu napravit, ale všechno mohu přehodnotit. Vzpomínám, jak krásně vylíčil důsledky odpuštění ve svém románě „Bídníci“ Victor Hugo. Jeden biskup přijal na nocleh propuštěného trestance, který pro nepatrný přestupek strávil nespravedlivě dlouhá léta v těžkém žaláři. Zahořkl, nevěřil ve spravedlnost ani dobro. Brzy ráno tajně opustil biskupův dům. Ukradl stříbrný příbor. Lidé u něj brzy stříbro našli a chtěli se přesvědčit, odkud stříbro má. Dovedli jej zpět k biskupovi. Muž chápal, že bude odsouzen a že ho čeká doživotní trest. Dosah situace chápal i biskup. Stáli proti sobě, dívali se jeden na druhého. Bývalý vězeň čekal všechno jen ne to, co následovalo. Zprvu biskupova slova vůbec nepochopil. „Ne, on to neukradl, já jsem mu ty věci dal. A zapomněl si tu ještě dva svíce.“ To byla záchrana a to také naprosto změnilo trestancův život. Do stal příležitost začít znovu.

Bůh za nás zaplatil mnohem víc, než aby se to dalo vyjádřit cenou drahých kovů. Dal svého vlastního Syna, abychom mohli přehodnotit svoji minulost a začít znovu.

Správně se se svou minulostí vyrovnal apoštol Pavel. Víme o jeho životě dost. Původně to byl vzdělaný farizeus, nepřítel a pronásledovatel křesťanů. Pak se setkal se vzkříšeným Kristem. Poznal, že se dosud mýlil. Bojoval proti pravdě, pronásledoval nevinné. Změnil se, ale minulost šla s ním ještě dlouho dál. Apoštolové mu dlouho nedůvěřovali. Pavel však nezoufal, ani se nestal neurotikem. V Ježíši Kristu poznal nejen svou minulost, ale také svou „předminulost“. Napsal: „Jako se neposlušností jednoho člověka mnozí stali hříšníky, tak zase poslušností jednoho jediného se mnozí stanou spravedlivými“ (Řím 5,19). Naši minulost nepředchází pouze Adam, ale také Ježíš Kristus, který za nás zemřel dříve, než jsme se vůbec narodili. Ježíš s námi prožívá naši přítomnost a dává nám možnost napravovat a přehodnocovat minulost. Nabízí možnost odpuštění.

Z Í T R A ?

Vedle v pokoji slyším dceru. Něco mluví. Asi se učí. Půjde ke zkouškám na střední školu. Má strach, ale

také naději. V naší přítomnosti se projevuje i budoucnost. Právě v těch dvou pocitech — strachu a naději. Kdo z nás nezná obavy z budoucnosti? Strach se občas dotkne svou studenou rukou každého. Obavy a úzkosti z budoucnosti otravují dnešek miliónům lidí. To se negativně projevuje ve všech oblastech života. Pro to chápeme, že se touto otázkou zabývají také lékaři a odborníci na lidskou psychiku. Kladou si otázku: „Co je příčinou strachu a obav?“

Jistý odborník napsal: „Strach a úzkost je nejčastější emocionální jev. Stupňuje se s nejistotou a ta narůstá se selháváním informací.“ Kolik otázek zneklidňuje naši přítomnost: „Udržím si své místo? Nemám rakovinu? Manželka dlouho nejde, nestalo se jí něco? Co bude zítra? Co bude po smrti? ...“ Uvědomme si, že většinu trápení jsme prožili pouze v myšlení, aniž se něco z našich představ skutečně stalo.

Do naší nejistoty promlouvá Ježíš své konejšivé slovo: „Doufejte, nebojte se“. Pro naši budoucnost dává zásadní informace: „Já jsem s vámi po všechny dny až do skonání světa.“ K událostem, které nás mohou v budoucnu zaskočit, praví: „Bez Boží vůle ani vlas nepadá z vaší hlavy.“ To jsou slova, která dávají mému životu klid a důvěru. Pomáhají mi překonat tlak, který na můj dnešek působí budoucnost. Kdo dnes poznává Boží lásku, kdo se dnes odevzdává Ježíši, nemá strach z budoucnosti.

Vedle zakašlal můj chlapec. Jsem rád, že mu je dnes už lépe než včera. Brzy se snad z té chřipky dostane. Zítra nebo pozítří bude v pořádku. Dostávám dobrou náladu. To je vliv naděje. Budoucnost se projevuje v dnešku nadějí. Naděje, že tam někde v budoucnosti se splní naše očekávání, nám dodává životní optimismus. Naděje je energií činnorodého života. Naděje mi říká, že je nutno, abych dnes ještě vydržel a zítra bude lépe. Právě z tohoto jevu mnozí vyvodili, že „naděje umírá poslední“, že je to pouze iluze, kterou si člověk pomáhá, aby byl schopen vůbec překonat dnešek.

V bibli jsem přečetl zprávu o Ježíši Kristu. Pochopil jsem, že naděje, kterou nabízí, není iluzí, ale úžasnou perspektivou zítřka. „Sám pak náš Pán Ježíš Kristus a Bůh náš, který si nás zamiloval a ze své milosti nám dal věčné potěšení a dobrou naději“ (2 Tes 2,6).

Vstává se mi nějak lépe než jindy. Děkuji Bohu za nový den. V Ježíši Kristu mohu dnes přehodnotit svou minulost a připravit se na budoucnost. Dnes mohu být osvobozen od břemene minulosti i strachu ze zítřka, a obdržet novou naději. Teď teprve chápu skutečnou hodnotu dneška. Dnes budu připravovat své zítřejší úspěchy, nebo také pády. Dnes se může začít v mém životě uskutečňovat velká naděje.

ZASEDÁNÍ GENERÁLNÍ KONFERENCE

Ve dnech 17.—27. dubna 1980 proběhlo v Dallasu ve Spojených státech zasedání Generální konference, nejvyššího orgánu církve adventistů s. d. Během tohoto zasedání byli také zvoleni na další pětileté období pracovníci ústředního orgánu i všech světových oddělení.

Předsedou Generální konference byl zvolen bratr N. C. Wilson, tajemníkem R. Thompson, bratr černé pleti. Na místo pokladníka byl zvolen bratr Butler. Do čela jednotlivých oddělení byli zvoleni tito bratři:

- B. B. Beach — veřejné záležitosti a náboženská svoboda
- S. Farag — oddělení zdraví a střídmosti
- H. F. Rampton — oddělení sobotní školy
- G. E. Knowles — oddělení laické činnosti
- S. A. Ramirez — oddělení publikací
- L. Ranzolin — oddělení mládeže
- C. B. Hirsch — oddělení výchovy
- J. E. Chase — oddělení komunikací
- J. R. Spangler — kazatelské oddělení

Pro naše Evro-africké oddělení byli zvoleni tito bratři:

- Edwin Ludescher — předseda
- Jean Zurcher — tajemník
- Erich Amelung — pokladník
- Oldřich Sládek — tajemník území
- Gottfried Oosterwal — kazatelské oddělení
- Heinz Hopf — oddělení komunikací, oddělení křesťanského správcovství
- Pietro Copiz — oddělení výchovy
- Herbert Stoeger — oddělení zdraví o střídmosti
- Harald Knott — oddělení laické činnosti a sobotní školy
- Pierre Lanares — veřejné záležitosti a náboženská svoboda
- Edouard Naenny — oddělení publikací
- Nino Bulzis — oddělení mládeže

Další zprávy ze zasedání Generální konference přineseme v dalších číslech našeho časopisu.

MODLITBA JAKO PŘEDNOST

Prostřednictvím přírody, zjevením, svou prozřetelností a vlivem svého Ducha k nám promlouvá Bůh. To však nestačí; i my musíme otevřít Pánu svá srdce. Abychom měli duchovní život a duchovní sílu, musíme být v živém spojení s naším nebeským Otcem. I když se k němu upínáme svou myslí, i když přemýšlíme o jeho díle, jeho milosti a požehnání, není to, v plném slova smyslu, spojení s ním. Abychom měli společenství s Bohem, musíme se k němu obracet o radu v záležitostech svého každodenního života.

Modlitba je otevření srdce Bohu jako příteli. Není jí třeba proto, abychom sdělili Bohu, jací jsme, nýbrž abychom jej mohli přijmout do srdce. Modlitba nepřivádí Boha k nám, nýbrž přivádí nás k Bohu.

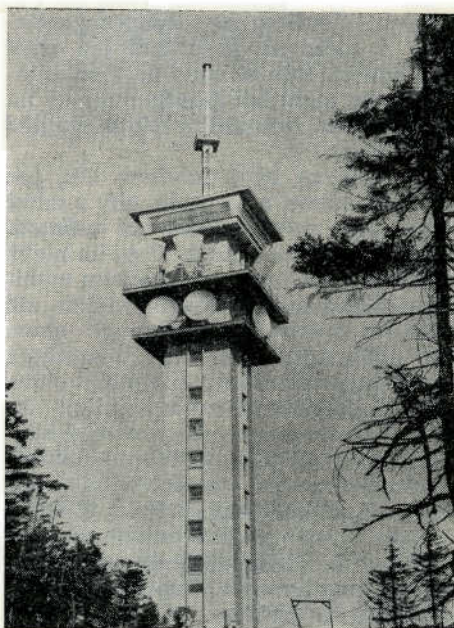
Když žil Ježíš na zemi, učil své učedníky, jak se mají modlit. Radil jim, aby své každodenní potřeby předkládali Bohu a přenechali mu všechny své starosti. Ježíšovo ujištění, že jejich prosby budou vyslyšeny, platí i pro nás.

Sám Ježíš, když žil na zemi, se často modlil. Spasitel vzal na sebe naše potřeby a slabosti, stal se žadatelem, prosebníkem za nás a hledal u svého Otce novou sílu, aby, zmocněn pro svůj úkol a zkoušku, mohl pokračovat v díle. Kristus je ve všem naším příkladem. Je nám bratrem v našich slabostech, „vždyť na sobě zakusil všechna pokušení jako my“ (Žid 4,15); jeho bezhříšná přirozenost se s odporem odvracela od zla; poznal boje a bolesti člověka ve světě hříchu. Protože byl člověkem, byla mu modlitba nutností a předností. Ve spojení se svým Otcem nacházel útěchu a radost. Jestliže Spasitel, Syn Boží, pocítoval potřebu modlitby, oč více by měli potřebu vroucí stále modlitby pocítovat slabí, hříšní smrtelníci!

Náš nebeský Otec čeká na to, aby nám mohl plně požehnat. Je naší výsadou pít plnými doušky ze studnice bezmezné lásky. Není proto divné, že se modlíme tak málo? Bůh je ochoten vyslechnout upřímnou modlitbu i toho nejskromnějšího ze svých dětí, a přesto se zdráháme přednést Bohu své potřeby. Co si mohou nebesští andělé myslet o ubohých, bezmocných lidech podléhajících pokušením, když Boží srdce ve své nekonečné lásce po nich

touží, je ochotné jim dát více, než oč mohou žádat nebo nač mohou pomyslet? Lidé tak málo prosí a mají tak málo víry. Andělé se s radostí sklánějí před Bohem, jsou rádi v jeho blízkosti. Setkávání s Bohem pokládají za svou největší radost; naproti tomu se zdá, že lidé, kteří potřebují tolik pomoci, jež jim může poskytnout jen Bůh, žijí spokojeně bez světla Ducha Božího, bez jeho společenství.

Temnota zla obklopuje ty, kdo zanedbávají modlitbu. Našeptávaná pokušení nepřítele je svádějí k hříchu, protože nevyužívají výsady, kterou jim dal Bůh ustanovením modlitby. Proč by měli mít synové a dcery Boží nechuť se modlit, když modlitba je klí-

čem v rukou věrných, jímž se otevírá nebeská pokladnice nezměrných pokladů Všemohoucího? Bez nepřetržité modlitby a pilného bdění jsme v nebezpečí, že v nás poroste lhotejnost a že sejdem z pravé cesty. Nepřítel se neustále snaží zatarasit nám cestu k trůnu milosti, abychom vroucí modlitbou a opravdovou vírou nemohli získat milost a sílu odolát pokušení.

Smíme očekávat, že Bůh vyslechne a odpoví na naše modlitby na základě určitých podmínek. Jedna z těchto podmínek je vědomí, že potřebujeme jeho pomoc. Bůh dává zaslíbení: „Já vyleji vody v místa vyprahlá žízní, bystřiny na suchou zemi“ (Iz 44,3). Ti, kdo lační a žízní po spravedlnosti, kdo touží po Bohu, si mohou být jisti, že se jim jejich přání vyplní. Srdce se nejprve musí otevřít vlivu Ducha, jinak nemůže požehnání Boží přijmout.

Naše velká potřeba je sama o sobě nejvýmluvnějším důkazem mluvicím v náš prospěch. Pán si však přeje, abychom se k němu obraceli se svými prosbami. Práví: „Proste, a bude vám dáno.“ „A on, který neušetřil svého

vlastního Syna, ale za nás za všechny jej vydal, jak by nám spolu s ním nedaroval všechno?“ (Mat 7,7; Řím 8,32).

Trpíme-li ve svých srdcích nepravost, lpíme-li na nějakém vědomém hříchu, Pán nás nevyslyší; modlitbu kajícího a zkroušeného člověka však Bůh přijme vždy. Napravíme-li všechny spáchané krivdy, můžeme věřit, že Bůh naše prosby vyslyší. Naše vlastní zásluhy nebudou nikdy naším doporučením přízni Boží; jen Ježíšova spravedlnost nás spasí, jen jeho krev nás očistí; na nás však je, abychom plnili podmínky, za nichž můžeme být přijati za dítky Boží.

Dalším rysem účinné modlitby je víra. „Kdo přistupuje k Bohu, musí věřit, že Bůh je a že se odměňuje těm, kdo ho hledají“ (Žid 11,6). Ježíš řekl svým učedníkům: „Věřte, že všechno, oč v modlitbě prosíte, je vám dáno, a budete to mít“ (Mar 11,24). Bereme však Krista za slovo?

Toto ujištění je široké a neomezené, a ten, kdo je dal, je věrný. Nepřijímáme-li právě to, oč jsme žádali, a to ve chvíli, kdy o to žádáme, máme stále věřit, že Pán nás slyší a že naše prosby vyslyší. Jsme lidé bloudící a krátkozrací, proto často prosíme o věci, které by nám nebyly požehnáním; náš nebeský Otec v lásce vyslyší naše modlitby a dává nám to, co poslouží našemu nejvyššímu dobru — to, co bychom si sami přáli, kdybychom božsky osvětleným zrakem mohli vidět všechny věci tak, jaké opravdu jsou. Zdá-li se, že naše prosby nejsou vyslyšeny, držme se pevně zaslíbení. Chvilé vyslyšení jistě přijde, a dostane se nám pak požehnání, jehož nejvíce potřebujeme. Počítat však s tím, že naše modlitba bude vždy vyslyšena takovým způsobem a v každé jednotlivosti, jak si přejeme, je opovržlivost. Bůh je příliš moudrý, než aby se mýlil, a příliš dobrotivý, než aby těm, kdo krácejí spravedlivě, nevyhověl v tom, co je k jejich dobru. Proto se neboj věřit Bohu, i když tvé modlitby nejsou hned vyslyšeny. Spolehni se na zaslíbení Boží: „Proste, a bude vám dáno“ (Mat 7,7).

Necháme-li se ovlivnit pochybnostmi a obavami nebo poukousíme-li se objasnit všechno, co dosud nemůžeme jasně pochopit, dříve než uvěříme, pak se naše zmatky jen zvětší a prohloubí. Přijďme-li však k Bohu, když se cítíme bezmocní a závislí, jací skutečně jsme, a v pokorné, oddané víře oznámíme své potřeby tomu, jenž ví všechno, jenž zná všechno své stvoření a jenž vládne všemu svou vůlí a svým slovem, může vyslechnout naše volání a vyslechnout je a ozáří naše srdce světlem. Upřímnou modlitbou se setkáváme s Nekonečným. Nemáme možná v této chvíli zřejmý důkaz, že se nad námi v lásce a soucitu sklání tvář našeho Vykupitele; je však tomu tak. Možná, že právě necítíme viditelný dotyk Boží, avšak jeho ruka spočívá na nás v lásce a něžném soucitu.

UKŘIŽOVÁN UMŘEL A BYL POHŘBEN

KREDO

VYZNÁNÍ. KTERÉ ZMĚNIL SVĚT

Kázání o ukřižovaném Ježíši Kristu se stalo ústřední zvěstí křesťanů. „Rozhodl jsem se, že mezi vámi nebudu znáti nic, než Ježíše Krista, a to Krista ukřižovaného“ (1 Kor. 2,2). Ukřižování je vrcholem Ježíšova utrpení i ponížení. „Způsobem bytí byl roven Bohu, a přece na své rovnosti nelpěl, nýbrž sám sebe zmařil, vzal na sebe způsob služebníka, stal se jedním z lidí. A v podobě člověka se ponížil, v poslušnosti podstoupil i smrt, a to smrt na kříži“ (Fil 2,6-8). Bůh sám se v Kristu ponížil jako nikdo jiný. V té nejpoutnější a nejkrutější smrti ukázal vztah k člověku. Kristovo ponížení ukazuje také ponížení člověka, hříšníka, který se vzbouřil proti Bohu a jeho zásadám.

Ve vrcholném utrpení a ponížení kříže je však něco nepřekonatelně velkého. Předně nepochopitelná velikost lásky a zájmu o člověka a také předzvěst vítězství a povýšení. Apoštol Pa-

vel ve svém hymnu na Krista pokračuje: „Proto ho Bůh povýšil nade vše a dal mu jméno nad každé jméno, aby se před jménem Ježíšovým sklonilo každé koleno — na nebi, na zemi i pod zemí — a k slávě Boha Otce každý jazyk aby vyznal: Ježíš Kristus je Pán“ (Fil 2,9-11). Toto povýšení i oslavení Krista je předně sebeoslavením samotného Boha. Obhájení jeho cti a spravedlnosti, obhájení jeho charakteru a zásad vlády. Ale dochází tu také k oslavení a povýšení člověka. V Kristu, který zůstane vždy Synem člověka, je člověk povýšen na pravici Boží, vítězí nad hříchem, utrpením, smrtí a satanem.

Z Á M Ě N A

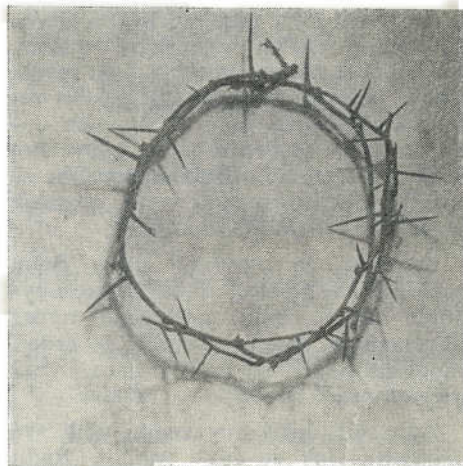
Jen ztěží chápeme tento obraz. Vykoupení člověka, jeho smíření s Bohem a záchrana je možná jen díky této změně. Bůh se staví na místo člověka, aby mohl být člověk povýšen na pravici Boží. Neznáme většího projevu Boží milosti.

„S Kristem bylo naloženo tak, jak my zaslužíme, a to proto, aby s námi mohlo být naloženo, jak on zaslouží. Byl odsouzen za naše hříchy, na nichž neměl podíl, a to proto, abychom mohli být očištěni jeho spravedlností, na níž jsme se nepodíleli. Podstoupil smrt, jež měla být naší smrtí, abychom mohli přijmout život, který byl jeho. Jeho jízvami jsme uzdraveni“ (Iz 53,5). Svým životem a svou smrtí dosáhl Kristus nejen nápravy toho, co zkazil hřích. Satanovým záměrem bylo navždy odloučit člověka od Boha. V Kristu jsme však spjati s Bohem těsněji, jako bychom byli nikdy nepadli. Tím, že vzal na sebe naši přirozenost, spojil se Spasitel s lidmi poutem, které se nikdy nezlomí. Je s námi spojen na věčné časy. Tak Bůh miloval svět, že svého jediného Syna dal (Jan 3,16). Dal ho nejen proto, aby nesl naše hříchy a zemřel jako oběť za nás, dal ho padlému lidstvu, aby nás ujistil o své nezměnitelné radě pokoje. Bůh dal svého jednorozného Syna, aby se stal jedním z lidí a navždy podržel svou lidskou přirozenost. ... Bůh přijal lidskou přirozenost v osobě svého Syna a přenesl ji až do výšin nebes. Je to Syn člověka, jenž sedí na trůně vesmíru. Je to Syn člověka, jenž bude nazván Předivný, Rádce, Bůh silný, Rek udatný, Otec věčnosti, Kniže pokoje“ (DA 25).

Ukřižování není dějinnou nahodilostí ani pouhým výsledkem snah lidstva obráceného proti Bohu. Ukřižování je součástí Božího plánu záchrany člověka, obnovy Boží vlády a zničení zla. Nejdokonaleji představuje Boží velikost. Boží Syn si přivlastnil bídu stvoření, vzal na sebe to, co mělo být úředlem hříšníka. Byl popraven místo nás. Iniciativa spasení přichází shora. Je to Boží plán a Boží čin. Dokazuje nesmýslnost všech lidských náboženství, které se chtějí svým vlastním úsilím dostat k Bohu, do nebe. Ukazuje ne-

smýslnost všech stavitelů „baylónských věží“ (viz 1 Moj 11. kap.), ale dokazuje také naši lidskou neschopnost vymanit se vlastní silou z otroctví zla, osvobodit se z hříchu, zachránit se. Jediná možnost záchrany — spasení — je v Kristu, který všechno potřebné vykonal za nás.

Zvěst o ukřižovaném Spasiteli většinu židů pobuřovala a urážela. Apoštol Pavel shrnul své zkušenosti slovy: „My říkáme Krista ukřižovaného. Pro židy je to kámen úrazu, pro ostatní bláznovství“ (1 Kor 1,23). Vždyť podle Mojžíšova zákona je zlořečený každý, kdo visí na dřevě (Gal 3,13; 5 Moj 21,23). Zlořečenství, zavržení, prokletí — to je zákonitý úděl hříšníků, který Kristus vzal na sebe.

Hřích — přestoupení Božího zákona (1 Jan 3,4) — nepřináší jen utrpení, pokoření, odsouzení a zavržení. Tím posledním důsledkem je smrt. To je perspektiva našeho života, konec, ze kterého není úniku. To je náš úděl, protože jsme hříšní. Je možné, že se však ptáte: Jak mohl zemřít bezhříšný Kristus? Biblická odpověď zdůrazňuje to, co již bylo řečeno: „Toho, který nepoznal hřích, kvůli nám ztotožnil s hříchem, abychom v něm dosáhli Boží spravedlnosti“ (2 Kor 5,21). „Kristus byl jen jednou obětován, aby vzal na sebe hříchy mnohých“ (Žid 9,28). Touto zástupnou smrtí je nám dána možnost záchrany. „Mzdou hříchu je smrt, ale darem Boží milosti je život věčný, v Kristu Ježíši našem Pánu“ (Řím 6,23).

Apoštolské vyznání víry se dotýká podrobnosti, která se může zdát zbytečnou — byl pohřben. Ježíš Kristus tedy byl pohřben. To zdůrazňuje skutečnost jeho smrti. Stejně jako v době apoštolů jsou i dnes mnozí lidé ochotni tvrdit, že Kristus vlastně nezemřel, ale byl v jakémsi stavu bezvědomí, agónie. Evangelisté naopak podrobně líčí Kristovu smrt a pohřeb. S jistotou svědčí, že Kristus skutečně zemřel, což zdůrazňuje skutečnost, že byl pohřben.

I my budeme jednou pohřbeni. Pohřeb, to je ta „poslední cesta“ člověka na tomto světě, pečeť smrti, znamení lidské pomíjitelnosti. Tělesné

pozůstatky musí být pohřbeny, protože mezi lidmi jsou zbytečné a rušivé. Pohřbem se my lidé stáváme součástí minulosti, odsouzení k zapomenutí.

SPRAVEDLNOST

Riká se, že smrt je ta jediná a konečná spravedlnost na světě. Jako věřící mohu s tímto výrokem souhlasit pouze ve velmi omezeném smyslu. Z pohledu člověka je smrt krajně nespravedlivá. Rve to, co mělo trvat, ničí to, co bylo určeno k životu. Je to poslední článek v řetězu nespravedlnosti zla, hříchu. Spravedlnost smrti chápeme pouze v perspektivě Boží spravedlnosti „mzdou hříchu je smrt“ (Řím 6,23).

Smrt Ježíše Krista je projevem spravedlnosti Boží. V ní je odsouzeno a potrestáno lidské přestoupení. To je spravedlnost zákona.

Ovšem spravedlnost, jak ji učí bible, je více, než vyměření trestu vinnému. Je to také mnohem více než ochrana práva a pořádku. Spravedlnost Boží se snaží hříšníka napravit, napravit, přivést ho k novému životu. Starozákonní termín „cedek“ neznamená jen „právo, spravedlnost“, ale také „záchrana, vysvobození“, tedy v jistém smyslu milosrdenství a milost. Kristova smrt na kříži je projevem Boží spravedlnosti, ale také jeho nesmírné milosti. Ne- ní jiné cesty k spasení.

Pohled na kříž nás má vždy přesvědčovat o závažnosti Božího zákona a velikosti našeho hříchu a spravedlivém trestu, který nás má stihnout. Co je hřích a jaké nese následky, to můžeme poznat pouze ve světle Kristova kříže.

Pohled na kříž nás přesvědčuje také o Božím milosrdenství. Kristova smrt ukazuje cenu našeho vykoupení, cenu odpuštění hříchu. Cena je zaplácena. Bůh se postavil na naše místo.

Zůstaneš k tomu lhotejný? „Či snad pohrdáš bohatstvím jeho dobroty, shovívavosti a velkomyslnosti, a neuvědomuješ si, že dobrotitivost Boží tě chce přivést k pokání?“ (Řím 2,4).

K. N.

BIBLICKÉ POSTAVY

Pavel jako pastýř

Apoštol Pavel opustil Korint, aby udělal krátkou návštěvu v Efezu. Potom se vrátil do Cezareje v Palestině a odtud odjel přímo do Antiochie v Sýrii. Zde Pán dopřál svému věrnému služebníku krátkou zotavenou a připravil mu radost z práce. Směl přijít do své milé Antiochie a radovat se z pokroku a růstu sboru. Po této krátké návštěvě započal cestu, které se často říká „třetí misijní cesta“.

Třetí cesta měla pastorační ráz, byla zaměřena na službu sborům, soustředěná do dvou hlavních měst: Efezu a Korintu.

EFEZ

Efez byl hlavním městem římské provincie Asia. Bylo to středisko, z něhož mohl Pavel po souši nebo po moři snadno navázat spojení s mladými sbory, které založil v Malé Asii a Evropě. Požehnaným výsledkem jeho pobytu byly další založené sbory, mezi jinými v Kolosách a Laodicei.

Během tříletého pobytu v Efezu učinil pravděpodobně krátkou návštěvu v Korintu. Když konečně opustil Efez, bylo to proto, aby ještě jednou navštívil sbory v Makedonii (Skut 20,1.2). Zřejmě na této cestě dovršil aspoň v hrubých rysech své misijní poslání. „... v moci znamení a divů, v moci Ducha, aby pohané přijali evangelium. Tak jsem celý okruh od Jeruzaléma až po Illyrii naplnil Kristovým evangeliem“ (Řím 15,19). Představitelé z různých sborů, včetně Lukáše, ho doprovázeli. Konali také sbírku darů ze sborů pro sbor v Jeruzalémě.

EVANGELIUM POHORŠENÍM

Pavův dlouhý pobyt v Efezu byl obdobím na jeho třetí cestě snad nej- důležitějším v celé jeho práci. Efez se

nacházel ve středu všech míst, která Pavel dříve navštívil a byl také důležitým střediskem pohanického náboženství. Zde stál světoznámý chrám Artemidy neboli bohyně Diany, který je považován za jeden ze sedmi divů světa. Efez byl také znám svým kouzelnictvím, neřestí a orientální magií. Překvapuje nás zpráva o skupině židovských zaříkávačů (Skut 19,13-17), kteří si pravděpodobně vydělávali na živobytí pochybnými pokusy se zaklínáním zlých duchů. Mnozí uvěřili v Krista: „Nemálo pak těch, kteří se zabývali magií, přinesli své knihy a přede všemi je spálili. Jejich cena se odhadovala na padesát tisíc stříbrných“ (Skut 19,19). Mnozí byli zasaženi, když viděli, jak evangelium vítězí nad pohanstvím: „To se rozhlásilo mezi všemi židy i pohany, kteří žili v Efezu; na všechny padla bázeň a jméno Pána Ježíše bylo ve velké úctě“ (Skut 19,17).

Satan se tak lehce nevzdává. Použil jistěho zlatníka, který měl posílit upadající slávu pohanické Artemidy. V bibli o tom čteme: „Nějaký Demetrios, zlatník a výrobce stříbrných napodobenin Artemidina chrámu, který poskytoval značný výdělek řemeslníkům, svolal je i ostatní, kteří dělali podobné věci, a řekl jim: „Mužové, víte, že z této práce máme blahobyť, a vidíte a slyšíte, že tenhle Pavel přemluvil a svedl mnoho lidí nejen z Efezu, nýbrž skoro z celé provincie. Říká, že bohové udělaní lidskýma rukama nejsou žádní bohové. Je nebezpečí, že nejen náš obor ztratí vážnost, nýbrž i chrám veliké bohyně Artemidy nebude považován za nic, a začne upadat sláva té, kterou uctívá naše provincie i celý svět“ (Skut 19,24-27).

Toto slovo jako malá jiskra způsobilo velký požár. „Veliká je efezská Artemis“, křičeli podnikatelé i dělníci.

8 Bojové vzrušení zachvátilo jako oheň celé město. Pavel ušel smrti, ale dva jeho společníci, Gajus a Aristarchus, pocítili na sobě hněv rozzuřeného davu.

Přes úspěchy, které sklídl v Efezu, setkal se tu Pavel s velkými těžkostmi. Počítal, že k tomu dojde, když tolik lidí uvěřilo. Vypravuje, že v „Efezu tělesně zápasil se šelmami“ (1 Kor 15,32), což může znamenat skutečný zážitek, že byl vhozen do arény. Ale pravděpodobně tu jde o obraznou řeč, neboť jako římský občan nemohl být odsouzen k zápasu se zvěří. Ve 2 Kor 1,8 mluví o velké tísní, o jakési katastrofě, která ho skoro zničila: „Chtěli bychom, bratři, abyste věděli o soužení, které nás potkalo v Asii. Dolehlo

na nás nadmíru těžce, nad naši sílu, až jsme se dokonce vzdali naděje, že to přežijeme.“ V listu k Římanům 16,7, který napsal hned po tom, co opustil Efez, pozdravuje Andronika a Junia, své soukmenovce a „spoluvězně“. Mluví s hlubokou vděčností o Akvilovi a Priscille a dodává, že pro jeho život „nastavili vlastní hrdla“. To už není obrazná řeč. Tyto narážky jsou často uváděny jako důkaz, že byl Pavel během svého pobytu v Efezu vězněn.

PAVEL — SPISOVATEL

Toto období Pavlovy práce je velmi zajímavé, neboť tehdy napsal tři největší epistoly: první a druhý list Korintským a dopis Římanům. Přesně jako Pavlovy dřívější dopisy, řídí se i tyto normální formou soudobých dopisů a každý byl napsán do zvláštní konkrétní situace.

Proč apoštol Pavel psal věřícím v Korintu? V Korintu vzniklo několik odlišných náboženských skupin, takže sboru hrozily zmatky a roztržky. Tato situace byla jedním z hlavních podnětů Pavlových listů. Během své nepřítomnosti nemohl vést sbor, chtěl jim pomoci aspoň svými dopisy. Zachovaly se nám dva dopisy adresované do Korintu, ale bylo jich původně více, nejméně tři (1 Kor 5,9; 2 Kor 2,4). Zdá se také, že mu byly předloženy dopisem nebo vzkazem přesné otázky, co dělat a čemu věřit. V jeho odpovědích ne- necházíme jen podrobné informace o duchovním stavu sboru, ale dávají nám také možnost nahlédnout hluboko do apoštolské duše Pavlovy a poznať jeho povahu.

Pavel chtěl také těmito svými dopisy připravit v Korintu vhodnou půdu na svůj příchod a na delší pobyt mezi tamějšími křesťany.

Na to strávil Pavel několik měsíců v Korintu. Měl také v úmyslu navštívit Jeruzalém spolu s delegáty nově vzniklých sborů, které také přispěly na sbírku ve prospěch chudých křesťanů v Jeruzalémě. Vyjadřuje naději, že bude moci navštívit Řím a pak pokračovat do Španělska (Skut 20,23; Řím 15,25-27). Mnoho římských křesťanů bylo židovského původu a Pavel se dověděl, že část z nich měla vůči němu výhrady. Snad také křesťané z Judska hlásali v Římě, že křesťané z pohanství musejí zachovávat židovské zákony. Pavel měl sice v Římě dosti známých (Řím 16,1-16), ale celý sbor jej dosud neznal. Proto nadiktoval v Korintě Tertiovi dopis (16,22) a poslal jej po kenchrejské diakonce Fében. Dopisem se Pavel chtěl římským křesťanům představit, připravit je na svůj příchod, oznámit program své další činnosti, získat jejich důvěru a zajistit si i jejich pomoc na další misijní cestě do Španělska. Tohoto konkrétního cíle nedosáhl, neboť se do Říma dostal již jen jako vězeň a k cestě do Španělska pravděpodobně nedošlo. Vznikl však dopis, který nám více než jiné dává nahlédnout do Pavlova myšlení.

V první části (kap. 1-11) chtěl křesťany utvrdit ve víře a v druhé části (kap. 12-16) povzbudit k bratrské lásce, jež má sjednotit křesťany z pohanů s křesťany židovského původu v jednu svornou rodinu v církvi Kristově. Proto široce rozvíjí nejdůležitější křesťanské pravdy, které byly nejčastějším obsahem jeho misijních kázání. Je to evangelium, které nespočívá v nějakých zákazech a nařízeních. Je to spíše revoluční zvěst, poselství o žijícím Pánu, který chce požehnaně působit v životě svých následovníků. Ale to vyžaduje ze strany věřících podřízení se Kristu jako Pánu a otevřenost, aby moc Ducha svatého mohla působit v jejich životě. Svůj dopis věřícím v Římě Pavel odůvodňuje slovy: „V tomto dopise jsem se místy odvážil připomenout vám leccos ve jménu milosti, která mi byla dána od Boha“ (Řím 15,15).

Když Pavel psal sboru v Římě, učinil něco, co vždycky působí dojmem prorocké řeči. Prosil je o přimluvu, aby se za něho modlili: „Prosím vás, bratří, pro našeho Pána Ježíše Krista a pro lásku, která je z Ducha, pomáhejte mi v boji svými přimlouvami u Boha, abych byl zachráněn před nevěřícími v Judsku a aby moje služba pro Jeruzalém byla tamějšími bratřím vítaná“ (Řím 15,30.31). Pavel byl nenáviděn v Judsku víc než kdekoli jinde (Skut 21,20-21), dokonce i mnozí křesťané mu nerozuměli. V očích židů nebyl ničím jiným než zrádce víry. Jako farizeus měl neocenitelnou přednost, směl tlumočit zákon obsažený v Písmu. Jako křesťan, tak se domnívali, znesvětil své privilegium a dokonce řekl, že zákon není prostředkem spasení, nýbrž výchovným prostředkem, který vede ke Kristu.

Naopak, Pavel považoval své židovské dědictví za velmi cenné. Bylo mu zatěžko připustit, že Bůh zavrhl židovský národ. Měl za to, že nepochopili ústřední myšlenku, podle které Ježíš Kristus je naplněním Starého zákona.

Na důkaz stálé péče o svůj lid Pavel zorganizoval sbírku mezi sbory ve prospěch sboru v Jeruzalémě. Chtl tím ukázat, že přes názorové rozdíly mezi křesťany ze židů a křesťany z pohanů jsou přesto v praktické činnosti pro jeruzalémský sbor jednotni.

Jako by jim chtěl naznačit, že ústřední myšlenka evangelia zní: spasení jsme bez zásluh, jen vírou v Ježíše Krista. Zaplatil za nás vysokou cenu — svou krev. Jsme proto jeho vlastnictvím, patříme jemu. Proč by nás měl dělit původ nebo názorové rozdíly v druhořadých otázkách? Budme jednotni v praktickém křesťanství.

J. Marcolla

Již v první části tohoto seriálu jsme uvedli, že bible sama se nazývá „Božím slovem“, „Boží řečí“ nebo „knihou Hospodinovou. Tím se liší od všech jiných knih. Nemá ani obdoby v náboženském světě. Jiná náboženství mají knihy, které napsali lidé o Bohu, zatímco bibli nechal napsat sám Bůh. V jiných knihách hledá člověk Boha, pátrá po něm a snaží se ho poznat, kdežto v bibli se Bůh sám zjevuje a sám v ní k člověku promlouvá. Podobně jako zjevení je výhradně Boží čin, jímž se On — Stvořitel a svrchovaný Pán dává člověku poznat, tak také inspirace je člověkem nekontrolovatelný božský vliv působící na lidský nástroj. Je to prostředek, jímž Duch svatý sděluje a zprostředkovává božské pravdy, které by člověk sám od sebe nemohl poznat. Duchem svatým inspirovaný člověk se stává tlumočníkem Božího poselství a zprostředkovatelem jeho zjevení.

CO JE INSPIRACE

Biblická inspirace jen čin Ducha svatého, jímž je aktivní lidský duch biblického pisatele tajemně naplněn, řízen a přemožen, takže vzniká neklamný a Duchem zpracovaný záznam, svatý spis, Boží kniha, se kterou je Duch svatý i nadále organicky spojen.

Slovo „inspirace“ nebo „inspirovaný“ pochází z latiny. V latině je používáno jako podstatné jméno i jako sloveso. Znamená „dchnutí, dýchání, nadšení, puzení, vdechnout, nadchnout a podobně.

V Novém zákoně jsou tři významná místa, která problém inspirace osvětlují. Předně je to 2 Tim 3,16: „Veškeré písmo pochází z Božího Ducha a je dobré k učení, k usvědčování...“ Apoštol Pavel zde používá řecké slovo „theopneustos“, což znamená doslova „Bohem vdechnuté“. Projevuje nekompromisní postoj ke Starému zákonu, který má na mysli, když hovoří o „Písmu od Boha vdechnutém“. Timoteus, kterému tento list píše, byl od dětství seznamován s knihami Starého zákona a Pavel mu nyní připomíná, že jde o „Písmo“, v němž promlouvá sám Bůh.

V této souvislosti ještě připomeňme, že jde o místo, jehož nesprávný překlad se stal živnou půdou pro nesprávný názor na inspiraci Písma. Správný překlad ve smyslu původního řeckého znění je: „Veškeré Písmo od Božího ducha (nebo je vdechnuté) a je dobré k učení...“ Jsou však překlady, které nepřesně uvádějí: „Veškeré Písmo od Boha vdechnuté je užitečné k poučení...“ Ve srovnání obou překladů

...A PROTO JÍ DŮVĚŘUJEME

je na první pohled patrný rozdíl. Zatímco původní text ujišťuje, že všechno Písmo je od Boha vdechnuté a tudíž i užitečné, chybné překlady v podstatě říkají, že ne všechno Písmo je od Boha vdechnuté, ale to, které je vdechnuté, je i užitečné. Je pocho-pitelné, že člověk vedený tímto poje-tím je připraven oddělovat v bibli božské od lidského.

Druhé významné místo je ve 2 Petr 1,19-21. To, co nám v předcházejícím zmíněném oddíle apoštol Pavel sdělil o božském původu Písma, je zde pod-trženo a zvýrazněno Petrem, který v předcházejících verších ujišťuje své čtenáře, že zvěst o Ježíši Kristu nejsou „nějak vtipně složené básně“, ale je to „přepevná řeč prorocká“. Navíc Petr ukazuje, že nejenom při jejím sepsání působil Duch svatý, ale tentýž Duch je rozhodujícím činitelem i při vykladu napsaného Písma.

Toto místo nelze chápat ve smyslu: Duch Boží lidi inspiroval, aby (oni) něco řekli nebo napsali. Je tu vyslovně uvedeno, že pouhá lidská vůle zde nebyla jediným rozhodujícím činitelem, ale působil zde Duch svatý, a to i ve chvíli, kdy Boží poselství sdělovali (viz překlad prof. Žilky: „Duchem svatým jsoucne unášeni, mluvili svatí Boží lidé.“).

Třetí místo je neméně významné, i když se ve vztahu k inspiraci užívá málokdy. Je to Jan 10,34.35: „Ježíš jim řekl: Ve vašem zákoně je přece psáno: Řekl jsem: jste bohové. Jestliže Bůh ty, jichž se týká toto slovo, nazval bohy — a Písmo musí platit...“ Židé chtěli kamenovat Ježíše, protože se prohlásil za Syna Božího. Když se bránil, uvedl slova Starého zákona. Je pozoruhodné, že Kristus řekl: „V zákoně je psáno...“, i když neměl na mysli „knihu zákona“ (tj. pět knih Mojžíšových), tak jak je židé nazývali. Ježíšův citát je ze Žalmu 82,6. Tím dává najevo, že žalmy jsou v podstatě součástí Písma jako celku. Stejně pojetí nacházíme u Ježíše i při jiné příležitosti (Jan 15,25 srov. Žalm 35,19). Rovněž apoštol Pavel nazývá zákonem Žalmy, Příslloví a knihu proroka Izaiáše (Řím 3,10-19 srov. Žalm 14,3; Žalm 10,7 a Přísl 1,16; 1 Kor 14,21 srov. Izai 28,11 a 33,19).

Je tedy průkazné, že celé Písmo je někdy nazváno „proroctvím“ a jindy zase „zákonem“. Jak pro apoštoly tak i pro Ježíše jsou slova PÍSMO—PRO-ROCTVÍ—ZÁKON synonyma, vztahující se na přímé Boží poselství.

Za povšimnutí ještě stojí, že Ježíš cituje Žalm, jehož pisatelem je sice člověk, ale On sám za autora považuje Boha, což vysvětluje ze slov Jan 10,35.

ZPŮSOB VDECHNUTÍ

Z Písma lze v některých náznacích vycítit postup, jakým se inspirace člověka zmocňuje a jak v něm působí. Člověk je především „zasažen nebo uchvácen“ Boží mocí, jež mu udělí moudrost k chápání božských pravd (1 Kor 2,5-7).

Boží přístup k člověku a způsob zjevení může být různý:

- s Mojžíšem mluvil Bůh „ústý k ústům“ (4 Moj 12,6-8);
- s jinými proroky mluvil ve snu (4 Moj 12,6-8 srov. Dan 7,1);
- jindy volil cestu přímého vidění ve „vytržení ducha“ (Dan 8,1; 2 Kor 12,2-4; Zjev 1,10);
- Boží poselství přinesli člověku i andělé (Dan 9,21-22; 10,5-11);
- jindy pisatelé zpracovávali dějinný materiál nebo vlastní prožitky.

Touto milostí obdařený člověk musí Boží poselství zvěstovat dále, přičemž je veden Duchem Božím (1 Kor 2,13). Děje se to buď kázáním (1 Tes 2,3), anebo psaním (1 Tes 4,8-15; 1 Kor 14,37). Jsou popsány i případy, kdy prorok spatřil, slyšel a dokonce zaznamenal věci, jimž sám nerozuměl (Dan 12,8.9; 1 Kor 2,9).

Skutečnost, že v bibli mluví Bůh skrze své proroky, však neznamená, že by je degradoval na jakési „psací automaty“, které by neměly vlastní vůli. Tak např. vidíme, že Lukáš sbíral materiál ke svým dvěma spisům (Luk 1,1-4). Rovněž někteří pisatelé Starého zákona studovali jiné spisy a knihy, na které se ve svých líčeních odvolávají a tak je doplňují (Joz 10,13; 1 Král 15,7.31).

Bůh ponechal jednotlivým pisatelům jejich vlastní individualitu a osobní styl v podání. Proto mají Pavlovy spisy vybroušený — někdy až poetický styl, zatímco Petrovy epistoly jsou psány prostou řečí (především je to patrné při čtení původního řeckého textu).

Jak jsem na počátku řekl, je při inspiraci Duchem svatým „naplněn, řízen a přemožen a k t i v n í lidský duch“. Proto lze při inspiraci hovořit do jisté míry o spolupráci mezi Bohem a člověkem, přičemž rozhodujícím činitelem zůstává Boží Duch.

Obdobně je tomu i při studiu Písma. Skutečnost, že bible je inspirována Duchem svatým, nezabýváje čtenáře námahy, aby duchovně a duševně pracoval, jestliže jí chce porozumět.

Otázka inspirace zůstává do jisté míry tajemstvím, které do hloubky nikdy nepronikneme tak, jako pro nás zůstane tajemstvím Kristovo vtělení. Přece je však nutné tyto otázky otevřít a přemýšlet o nich, protože právě v nich se zrcadlí Boží láska k padlému člověku.

„Než se objevil hřích, mohl se Adam přímo stýkat se svým Tvůrcem; když se však člověk přestoupením sám odloučil od Boha, bylo lidské pokolení připraveno o tuto výsadu. Plánem vykoupení se však otevřela cesta, po níž mohou obyvatelé země zůstat nadále ve spojení s nebem. Bůh je ve styku s lidmi prostřednictvím svého Ducha. Světu se dostává božského světla skrze zjevení učiněná vyvoleným služebníkům Božím. V prvních dvaceti pěti stoletích dějin lidstva neexistovalo psané zjevení. Ti, jimž se dostalo poučení od Boha, sdělovali své vědomosti druhým, a tak poučení přecházelo z otce na syna, z pokolení na pokolení. Psané slovo se začalo připravovat v dobách Mojžíšových. Vnuknutá zjevení byla pak ukládána ve vnuknutou knihu. Tato práce trvala dlouhou dobu šestnácti století — od Mojžíše, který zaznamenal stvoření a zákon, po Jana, jenž zapsal nejvznešenější pravdy evangelia.

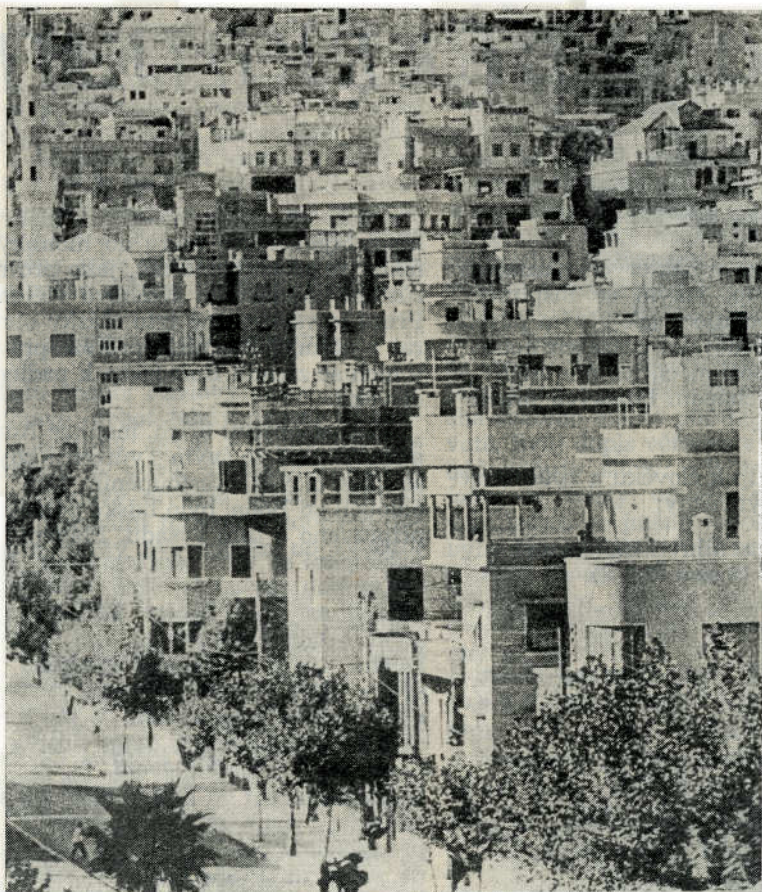
Bible poukazuje na Boha jako na svého původce; psaly ji však lidské ruce, a rozličný sloh jejich jednotlivých knih prozrazuje povahy různých pisatelů. Zjevené pravdy jsou všechny „vdechnuté Bohem: (2 Tim 3,16), jsou však vyjádřeny lidskou řečí. Bůh svým Duchem svatým rozlévá světlo do myslí a srdcí svých služebníků. Sesílá sny a vidění, symboly a obrazy; a ti, jimž byla pravda takto zjevena, sami převedli myšlenku do lidské řeči.

Desatero přikázání vydal sám Bůh a napsal je svou vlastní rukou. Jsou božským, nikoli lidským dílem. Avšak bible, která obsahuje Bohem dané pravdy vyjádřené lidskou řečí, je spojením božského s lidským. Podobným spojením je přirozenost Kristova, jenž je Synem Božím a Synem člověka. O bibli platí, jako platilo o Kristu, že „Slovo se stalo tělem a přebývalo mezi námi“ (Jan 1,14).

Ve svém slově poskytuje Bůh lidem vědomosti potřebné pro spásu. Písmo svaté nutno přijímat jako směřodáté, neomylné zjevení Boží vůle. Je v něm ukázán vzor povahy, jsou v něm obsaženy poučky a zkušenosti.

J. D.

(pokračování příště)

DAMAŠEK

Pohled na ulici dnešního Damašku

Arabové považují Damašek za jedno z posvátných měst. První místo mezi posvátnými městy zaujímá Mekka, v ní se narodil Mohamed. Pak následuje Medína, tam dlouho prorok bydlel a působil. Třetí místo patří Jeruzalému, odtud Mohamed údajně vstoupil do nebe. Pak už přichází Damašek — pozemský obraz nebeského ráje. Podle staré legendy spatřil Mohamed město Damašek z blízké hory po dlouhé cestě pouští. Když viděl město obklopené úrodnými sady a vinicemi, zdráhal se jít dál. Jak řekl, nechtěl si pokazit radostné očekávání na požitky nebeského ráje.

I dnes je pro mnohé Araby žijící v pouštích Damašek stále pozemským rájem. Je to vlastně obrovská oáza na západní straně syrské pouště. Ze tří stran jej obklopují hory. Z pohoří Antilibanonu stéká několik řek, které zavlažují půdu. O dvou z nich se dokonce píše v bibli (2 Král 5,12). Do vzdálenosti několika kilometrů kolem města se rozprostírají zahrady, sady, pole a vinice. V některých ulicích města rostou stromy. Taková zahradnická péče se v Orientu nevidí často.

Zatímco fénická pobřežní města zbohatla díky námořnímu obchodu, dosáhl Damašek slávy a blahobytu obchodem na souši. Většinu zboží převáželi velbloudi — „koráby pouště“. Damašek leží na křižovatce několika důležitých obchodních cest. Jedny vedou směrem západ — východ, to je od pobřeží Středozemního moře dále do Mezopotámie, druhé ve-

dou ve směru sever — jih z oblasti Arménie a dnešního Turecka do Palestíny a dále až do Egypta. Díky této výhodné poloze má Damašek tak bohatou historii. Arabové tvrdí, že je to nejstarší nepřetržitě obývané město světa. Bible se o něm poprvé zmiňuje v souvislosti s patriarchou Abrahamem (1 Moj 15,2).

Čtenáři si při zmínce o Damašku zřejmě vzpomenou na zkušenost obrácení Saule Tarsenského, pozdějšího apoštola Pavla (Skut 9), ke kterému došlo nedařleko tohoto města. Průvodci dnes ochotně turistům ukazují dům, kde údajně Pavel bydlel, okno, kterým jej spustili při útěku z města apod. Žel, že to všechno není původní. Pravděpodobnější je už určení „ulice“, které se říká Přímá“ (Skut 9,11), kde bydlel v době apoštola Pavla křesťan jménem Ananiáš.

Navštívili jsme údajný Ananiášův dům. Jisté je ovšem jen to, že v tomto domě je jedna z nejstarších křesťanských shromažďovacích místností na světě. Paní domu nás zavedla do malé podzemní kaple. Strop byl vysoký, zdi kamenné, studeňé. Světlo pronikalo jen malým oknem ve stropě a schodištěm. Dvě staré vybledlé malby na zdi, prostá dřevěná kazatelna a pár lavic — to všechno působilo silným dojmem. Jednoduchost, ba přímo chudoba této staré modlitebny je přímým protikladem zlatem vyzdobených slavných kostelů.

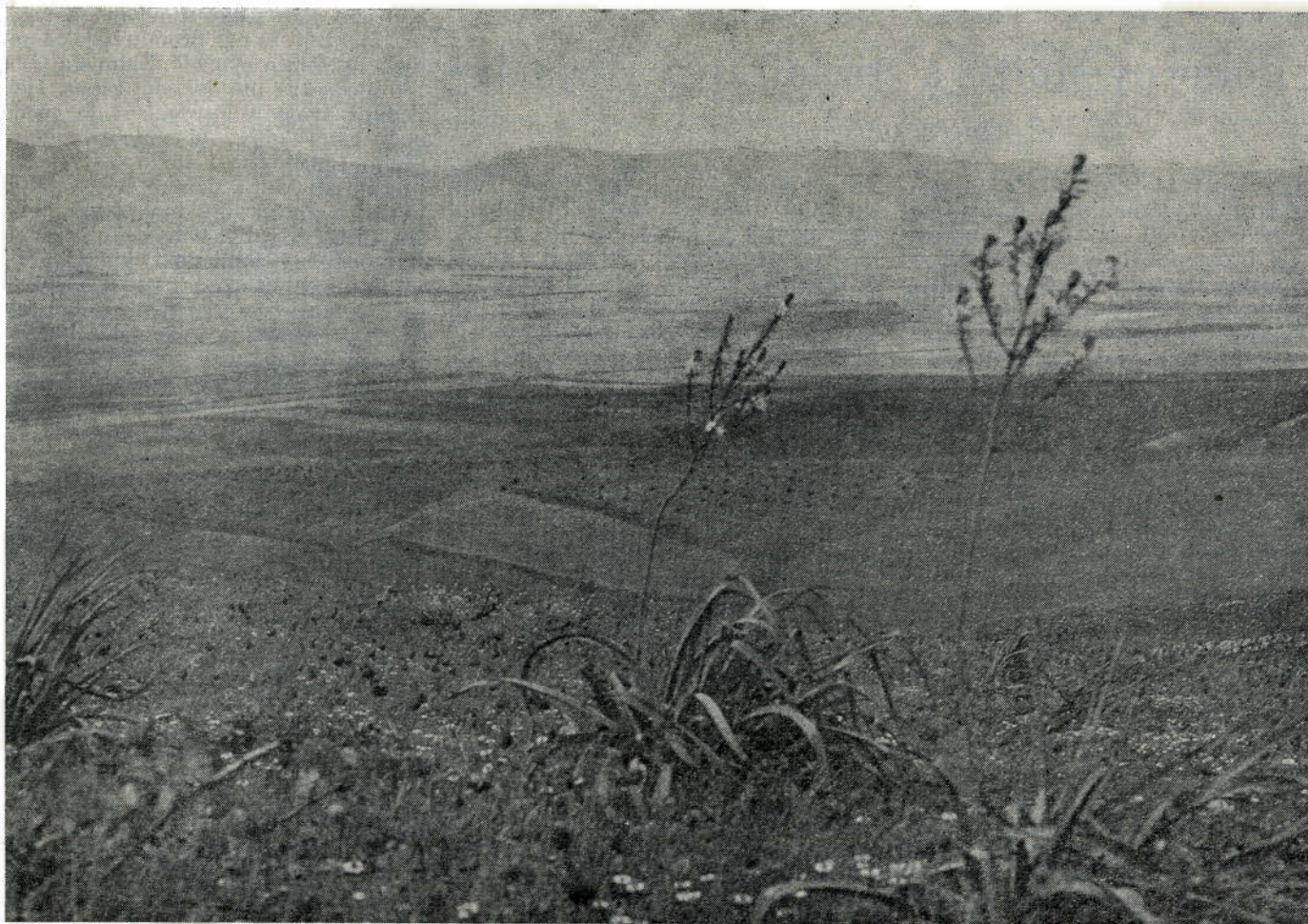
Nejproslulejší budovou Damašku je velká Omájevská mešita. Stojí na místě,

které bylo posvátné pro všechny generace i národy zde bydlící. Archeologové mají za to, že tady stával také Remmonův chrám, o němž se píše v 2 Král 5,18. V době římského impéria se tu tyčil Jupiterův chrám. Ve 4. století se křesťanství stalo státním náboženstvím římské říše, a tak musel Jupiterův chrám ustoupit. Na jeho místě pak stál křesťanský kostel. Nechal ho postavit císař Theodosius. Měl být katedrálou pro Sýrii. V roce 379 byl zasvěcen památce Jana Křtitele.

V roce 634 dobyli Damašek moslimové. Zabrali polovinu kostela a proměnili ji na mešitu. Druhou polovinu ponechali křesťanům. V roce 705 vyhnal kálif Valid křesťany z této budovy úplně a nechal ji přestavět do dnešní podoby. Je to pravděpodobně největší mešita na světě. Je 131 m dlouhá a 36 m široká. Patří k ní ještě celý komplex dalších budov. Svou výstavností a výzdobou se může měřit s nejproslulejšími islámskými stavbami. Její krása však plně nevyniká, protože je těsně obklopena domy a bazary.

Uvnitř je mešita rozdělena do tří loží nádhernými sloupy. Některé jsou ze žuly, jiné z mramoru. Kálif Valid údajně nechal tyto sloupy přivést z různých pohanských chrámů i křesťanských kostelů celé Sýrie. Pod hlavní kopulí je údajně ukryta zlatá skříňka s hlavou Jana Křtitele.

Nad jižním portálem jsem si všiml nápisu v řečtině: „Tvé království, Kriste,

Úrodná krajina Sýrie

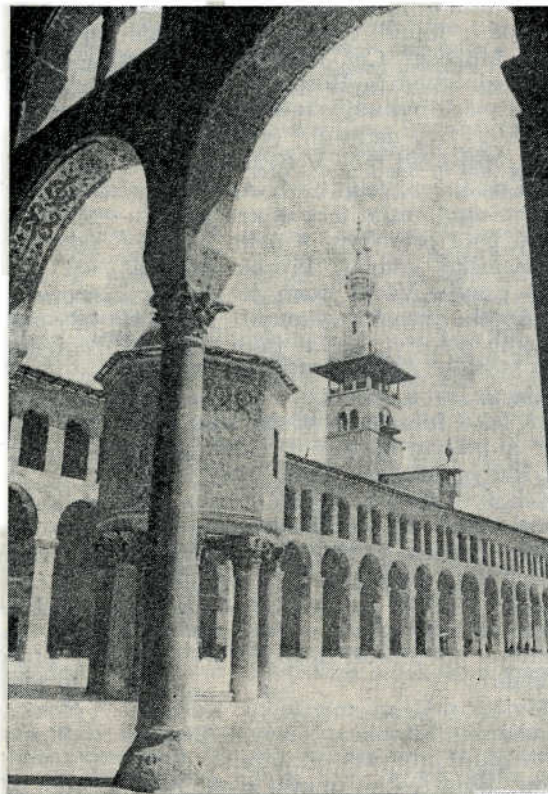
je království všech věků a tvoje vláda nad každým pokolením.“

Tento nápis ze 4. století přečkal stavební úpravy v 8. století a dodnes hlásá moc Ježíše Krista. Průvodce nás upozornil také na čtyřhranný minaret v jihovýchodním rohu budovy. Jmenuje se „Medinet Isa“ — „Ježíšův minaret“. Mohamedáni věří, že v den posledního soudu sestoupí Pán Ježíš na tento minaret a zničí antikrista. Tolik zůstalo v islámu z učení o druhém příchodu Ježíše Krista jako krále, přemohitele zla.

V muzeu jsem viděl mnoho velmi starých a cenných památek. Chci se zmínit alespoň o dvou. U řeky Eufratu byla vykopána židovská synagoga z prvního století po Kristu. Odborníci ji přenesli a znovu sestavili v Damašku. Její stěny jsou pomalovány ději ze Starého zákona. Jsou to nejstarší dochované malby inspirované biblickými příběhy.

Druhý důležitý nález je z Ras Šamra — Ugaritu. Je to malá hlíněná tabulka nalezená v roce 1949. Pochází z patnáctého století před Kristem a je na ní kompletní abeceda, jakou používali obyvatelé Kanánu v době Mojžíše. Objev této tabulky byl pro odborníky překvapením. Dokázal, že v době Mojžíše existovalo hláskové písmo, jež mělo tolik znaků a v takovém pořadí, jako dnešní hebrejská abeceda, i když tvarem tato písmena vypadala jinak.

Nádvoří Omajovské mešity

bát mluvit proti Pánu Ježíši, když mluvení proti Mojžíšovi Bůh tak přísně trestal!

Aron se pokoril před Mojžíšem, vyznal svou vinu a prosil o odpuštění slovy: „Dovol, můj pane, nenech nás pykat za hřích, jehož jsme se ve své pošetilosti dopustili.“ Ukazuje lepšího ducha tím, že prosí i za svou sestru: „Ať není Mirjam jako mrtvé narozené dítě, jehož tělo je z poloviny stráveno, hned jak vyšlo z mateřského lůna.“ Nejlepšího ducha pak projevil Mojžíš, když přímo upěl k Hospodinu za Mirjam: „Bože, prosím, uzdrav ji, prosím!“ Zde byl opět předobrazem Pána Ježíše, jenž volal na kříži: „Otče, odpusť jim!“

Bůh je milosrdný, ale také spravedlivý. Vyslyšel prosbu tichého služebníka, ale přísně pravil: „Kdyby ji otec naplil do tváře, nenesla by hanbu po sedm dní? Sedm dní bude vyloučena z tábora, potom se zase připojí.“ Kdyby se totiž byla dopustila přestupku, za který by ji byl tělesný otec veřejně potupil, byla by se musela nějaký čas ukrývat ve svém pokojíku, nepřicházet do otcovy přítomnosti, neukazovat rodině svou tvář. Byla by se musela stydět za svůj přestupek. Proto praví apoštol: „Naši tělesní otcové nás trestali, a přece jsme je měli v úctě; nemáme být mnohem víc poddáni tomu Otci, který dává Ducha a život“ (Žid 12,9).

Mirjam byla vyhnána z tábora a „Šekinah“ — Boží sláva v oblaku — se opět ukázala nad stánkem úmluvy. Lid setrval v Hazerot z úcty ke své prorokyni a básničce a z žalu nad ranou, která ji postihla. Bůh se smiloval i nad Mirjam. Jistě dobojovala dobře svůj boj víry. Zemřela později v Kádeši a tam byla také pohřbena. Dožila se věku asi 132 let, Aron 123 a Mojžíš 120 let.

Bůh, který vložil těžké břímě odpovědnosti na vůdce a učitele národa, žádá od nás, abychom je měli v úctě a modlili se za ně. Přeje si, abychom se k Bohu i k lidem chovali tak pokorně a laskavě jako Mojžíš, který byl předobrazem tichého Ježíše Krista.

ZRALÉ DNY

Jsmo-li ochotni pomoci, budou mnozí vyhledávat naši radu a budou z našich životních zkušeností mít užitek. Jestli jsme v životě měli rádi děti a rozuměli jim v jejich radostech i starostech, pak budeme vždy potkávat takové, které k nám přijdou pro potěšení anebo otevřít svá malá radostná dětská srdce. Jak visí na rtech babičky a dědečka, umějí-li zajímavě vyprávět! Toto vnáší jas do dnů stáří. Stěší a spokojenost vychází zevnitř. Proto musí být ten vnitřní pramen průzračný a čistý. Nauč se včas zapomínat na prožitá zklamání a neúspěchy. Není na světě člověka, který by se s nimi nesetkal. Vyhledávej přiležitost pomoci těm, kteří se neumějí vypořádat s minulými ranami a potížemi. S pocitem ulehčení zjistíš, že přítom zapomené na vlastní bolest, anebo se ti bude zdát alespoň mnohem menší.

Nezabývej se hořkostmi života a neuzavírej se před bližními! Tvoje nitro by se tak stalo skladištěm nábojů, a to by mohlo neblaze narušit tvé stáří a ubírat radost ze života.

Nezabývej se nikdy myšlen-

kou, že bys mohl být na obtíž. Budeš-li pomáhat jiným a sloužit jim, ani nenajdeš čas k takovým úvahám. Kolik lidí potřebuje radu, stisk ruky nebo přátelské slovo, a to tě nestojí peníze. K tomu stačí srdce plné lásky a úcty, které je ochotno pomoci.

Slyšel jsem nedávno zkušenost těžce zkoušené ženy o tom, co jí z jejích potíží pomohlo. „Bylo to za druhé světové války. V malém městě žila mladší žena, která byla nervově zcela vyčerpaná. Její muž si totiž našel jinou ženu a ona už nechtěla dál žít. Její bolest, ponížení a hanba byly příliš velké. Nervově se zhroutila. Žila za zavřenými okny, nespala a nechtěla vědět o okolním světě.“

Jednou ráno někdo klepal. Neotevřela. Pak někdo bouchal a mlátil do dveří. Neotevřela. Dveře povolí. Jakýsi muž vešel dovnitř a říká majitelce bytu, že na její zahradě je 25 dětí. Zůstaly po bombardování města, nemá se o ně kdo postarat. Za chvíli děti vběhly do domu. Některé měly hlad, jiné žízeň a jiné zase měly drobná poranění.

Byla to beznadějná situace. Co si s tím počne mladá žena, která je sama duševně na dně?

Ale právě to ji zachránilo.

„Byla jsem nucena něco udělat,“ vyprávěla později. „Nemohla jsem nechat děti s odřenými koleny a prázdnými žaludky. Dnes na to vzpomínám jako na téměř neuvěřitelný prožitek. V jednom jediném okamžiku jsem musela pochopit, že není správné, když se nechávám ovládat vlastními starostmi. Tady byl někdo, kdo mne potřeboval.“

Jak ty děti vyváděly! Posléze jsem únavou téměř klesala. Ale děti byly dojemně vděčné. Nevěděly, že stokrát větší důvod k vděčnosti mám já. Ony mne totiž zachránily a pomohly mi z krize. Brzy jsem už nemyslela na své trápení. Není čas myslet na sebe, když před vámi stojí houf malých umouněných dětí a každé chce něco jiného. Tak trochu jsem se také cítila vnitřně zahanbena, když jsem konečně našla trochu času, abych se nad vším zamyslela. Většina těchto dětí ztratila oba rodiče. Moje vlastní utrpení nebylo vlastně ani tak velké, jak jsem si myslela.“

Je velmi nemoudré zabývat se stále minulými zážitky a nemít zájem o současnost. Je snad příjemné mít a nechat doznívat pěkné zážitky. Chceme-li však zůstat radostní a čili, musíme se dívat kupředu a nesetrvávat příliš v minulosti. Mladí se dívají stále kupředu a chceme-li si uchovat mladické nadšení, musíme pěstovat tutéž životní filozofii.

Stárnutí znamená zrání a životní sklizeň. Žen závisí ve značné míře na setbě. Ve stáří se vyhraocují všechny špatné rysy povahy, poněvadž padly zábrany, které člověk musel mít, když chodil do zaměstnání a pohyboval se mezi lidmi. Právě tak se ve stáří prohlubují ctnosti přívětivosti a ochoty a jsou k pozhledu tomu, kdo je v mládí zaséval. Nuže, co bychom chtěli ve stáří vidět dozrát, musíme v raném údobí života zasít a po celý život pěstovat a opatrovat.

Sbírej jen pěkné zkušenosti do knihy svých vzpomínek, ty zlé a smutné nech zarůst trávou. To, co nemůžeš změnit, přenech moudrému vedení Všemohoucího, který zaslíbil, že o tebe bude

pečovat až do stáří, až do šedin. Vyhledej včas přátelství s Tim, který ti chce odpustit tvé nepravosti, aby tě ve stáří neobviňovaly a nepřiváděly k zoufalství. S tímto nebeským přítelem se také nejlépe připravíš na poslední cestu, kterou musí každý projít. Nezapomeň, že jsou vyšší hodnoty, které zůstávají i lehdý, když jiné zanikají. Naučil-li ses dosud ve víře obracet se na svého Stvořitele, když ho budeš prosit jako kdysi žalmista David: „Nezamítej mě v čas stáří, když mi ubývá síl, neopouštěj mě“ (Žalm 71,9).

Podvečer života se může stát zvláštní milostí. Jistá stará žena se dívala zpět na svůj život a uvažovala nahlas: „Jsem tak dojata, cítím jakoby nebeské chvění. Na jedné straně je mi bolno, na druhé cítím nevýslovné blaho. Vidím svůj domov, který nám všem je útočištěm, kde smím žít ve shodě se svým milovaným mužem. A jsou zde ještě naše děti. Zijeme všichni ve shodě před lidmi i před Bohem. Není v nich falše a věřím, že náš domov povedou i ony dál dobře nejen před lidmi, ale i před Bohem. Naplňuje mne štěstí a mohu klidně říci: „Nyní propustí služebníka svého v pokoji“. Ano, mohu to říci, protože vím, že naše děti jsou zakotveny v Bohu a jejich jména jsou zapísána v nebesích. Nejsem pyšná a nemodlím se: „Bože, děkuji ti, že náš domov je lepší než jiné domovy“, ale upřímně se raduji, že kdyby mne Bůh odvolal, nemusím se bát, že jsem žila zbytečně. Nezakopala jsem hlívnou, kterou jsem obdržela, ale mohu ji vrátit svému Pánu; domov, kde byl Bůh ctěn, tři děti vychované pro Boha i pro užitečný život ve světě. Může matka přinést Bohu něco vyššího a hodnotnějšího a očekává Bůh od ní něco jiného než zbožný domov a zbožné děti?“

Jaké milosti se dostává manželům, kteří směji společně trávit podvečer života, to budeme číst v následujícím pojednání, které jsme převzali z jednoho lékařského pojednání o manželství.

„Pojd, ženuško, sedni si lada vedle mne na lavičku před našim domem. Máš na to právo. Dnes večer je tak hezky a je také podvečer našeho života a ty si zasloužíš, aby sis také na chvíli odpočinula.“

Děti jsou již dospělé a našly svou cestu životem. A zase jsme spolu sami, jako když jsme začínali. Vzpomínáš si? Neměli jsme tenkrát nic, všechno jsme si museli porýdit. Pustili jsme se do díla; nebylo to lehké. Bylo zapotřebí odvahy a vůle, abychom vydrželi.

Bylo zapotřebí lásky a láska není to, co si člověk myslí, když začíná. Nejsou to jen hubičky, které si mladí lidé dávají a sladká slůvka, která si šeptají, když se k sobě pevně tisknou. Svátba trvá jen jeden den, ale život je dlouhý, teprve potom — pamatuješ si ještě — teprve potom začal život.

Pak přišly děti; chtěly jíst, potřebovaly ošacení, výchovu; zdálo se, že to nebere konce. Někdy byly také nemocné, tys bývala celé noci vzhůru a já zas pracoval od časného rána do pozdního večera.

Někdy je to k zoufání; léta utíkají a člověku se zdá, že to nejde kupředu, ale zpět. Vzpomínáš si, ženuško?

Přišly velké starosti, velká bolest; ale tys byla na svém místě. Zůstali jsme si věrni. Mohl jsem se o tebe opřít a ty ses opřela o mne. Měli jsme to štěstí, že jsme zůstali spolu. Oba jsme pracovali. Oba jsme zápasili. Vydrželi jsme.

Pravá láska netrvá jen určitý čas, ale trvá stále. Pravá láska, to je vzájemně si pomáhat, vzájemně si rozumět. A pozvolna člověk poznává, že to přece jen dobře dopadne. Děti vyrostly a našly svoji cestu. Byli jsme jim příkladem.

Přišla doba žní a je čas snášet do stodol.“

Pomocnice mnohých

Malá nákladní loď malebnou přídí, podobající se labutímu krku, vrzala a mírně se pohupovala v přístavu. Otroci s balíky sukna, se žoky sušených oliv a jiného zboží těžce stoupali na palubu a pak rychlým krokem spěchali pro nová břemena, stále pod dohledem dozorce s bičem. Když se blížila Foibé v doprovodu otrokyně, poručil muž s bičem otrokům, aby na okamžik ustoupili. Tato úctu vzbuzující žena pocházela ze zámožné rodiny a byla známá pro svou štedrost a ochotu pomáhat potřebným. Píše to o ní apoštol Pavel: „Doporučuji vám naši sestru Foibé, diakonku církve v Kenchrejích. Přijměte ji v Pánu, jak se sluší mezi věřícími a pomáhejte jí, kdyby vás v něčem potřebovala, neboť i ona byla pomocnicí mnohým, i mně samému“ (Řím 16,1,2).

Pavel představuje Foibé jako doručitelku svého dopisu Římanům. Je to křesťanská diakonka, členka sboru v Kenchrejích. Když se stěhovala z Korintu do Říma, poslal Pavel po ní svůj dopis Římanům, čímž jí prokázal velkou čest.

Být křesťanem v Kenchrejích nebylo lehké, neboť toto přístavní město bylo

známo svou mravní zpusťostí. Ačkoli Pavel představuje sestru Foibé jen několika slovy, přece nám podává živý obraz, podle něhož usuzujeme, o jakou ženu jde.

Nazývá ji „naše sestra“. Je to prosté, ale láskyplné označení, kterým se už tehdy označoval člen křesťanského společenství.

Dále ji jmenuje „diakonkou církve v Kenchrejích“. Slovo diakon — diakonka pochází z řeckého „diakonos“ a znamená „služebník“. V rané církvi byly mnohé služebnosti a méně úřadů. Diakonky pomáhaly v duchovní správě a v oblasti křesťanské dobročinnosti, pečovaly o chudé, nemocné, pocestné a vězně.

Pavel sestru Foibé ještě označuje jako „pomocnici mnohých“. Některé jiné překlady Písma užívají zde výrazu „ochránkyně mnohých“. Toto pojmenování má hluboký význam. Naznačuje, že byla ochránkyní bezradných a gpovržených, pomáhala utiskovaným, bojovala za bezmocné a posluhovala jim. Pavel dodává, že byla i jeho ochránkyní, když říká „i mne samého“. Má se za to, že Pavel v Kenchrejích onemocněl a že

mu Foibé sloužila. Snad vlastnila prostorný dům, který se stal místem, kde ne jeden potřebný našel pohostinství a kde se i Pavel cítil jako doma. Foibé se zasvětila bez výhrad službě církvi.

Představuji si Foibé na cestě do Říma. Zřejmě sama nesla válcovitý hliněný hrnec v síťové brašně. Nikdy jej nedala z ruky. Některým spolucestujícím to mohlo být nápadné, ale jejich zvědavé pohledy se uklidnily, když brašnu otevřela a zvědavcům ukázala, že nádoba neobsahuje zlato ani drahé kameny. Byl v ní papýrový svitek, který někdy cestou vytáhla a četla z něj nahlas své otrokyni a těm, kteří se okolo ní na palubě shlukli. Ale když dočetla, znovu jej pečlivě vložila do nádoby a přikryla víkem. Všichni vy cítili, že jde o poklad, který si Foibé cení nad všechno zemské bohatství. Byla to přece křesťanská charta magna, Pavlův list Římanům, který měla dopravit na místo určení.

Nevíme, zda Foibé skončila svůj život v Římě mučednickou smrtí jako Pavel a mnoho jiných křesťanů v oné době. Nevíme také, zda se ještě jednou vrátila do sboru v Kenchrejích. Smíme však být jisti, že její dobrota a soucit, věrnost a laskavost ji řadí mezi ty, o nichž platí Mistrovo slovo: „Pokud jste to učinili jednomu z mých nejnepatrnějších bratří, mě jste to učinili.“ (Mat 25,40) J. Marcolla

OBRÁZEK

Jednou jsem seděl za svým psacím stolem a četl došlou poštu. Tu se otevřely dveře a vstoupila moje šestiletá dceruška Lenka. Zpozoroval jsem ji teprve, když stanula vedle mne a řekla: „Tatínku, tenhle obrázek jsem namalovala jenom pro tebe. Pověsíš si ho nad svůj psací stůl?“

Pravděpodobně jsem měl nějaký zvlášť důležitý dopis, takže jsem vzal dcerušce nakreslený obrázek z ruky a řekl: „Dobře, potom si ho prohlédnu.“ Znovu jsem se začal a zapomněl na dceru. Moje korespondence byla příliš důležitá. Po určité chvíli jsem si chtěl trochu oddychnout od čtení a v zamyšlení jsem se opřel o svou židli. Náhle jsem ucítil malou, měkkou ručku na hřbetu své ruky. Vedle mne stála Lenka. Měla skleslou hlavičku, byla smutná.

„Copak, Lenko, chceš něco ode mne?“ — „Tati, musíš se stále jen dívat do těch hrozných dopisů?“ — „Ale to jsou pro mne velmi důležité dopisy.“ — „Jsou opravdu tak důležité?“ — „Ano, a teď už si jdi hrát se svými panenkami. Já musím pracovat.“

Lence bylo do pláče. Prosebným hláskem škemrala: „Ty se ani nepo-
díváš na to, co jsem namalovala?“ — „Na co, prosím tě?“ ptám se udiveně.

Docela jsem zapomněl, proč vlastně přišla. „Vždyť jsem ti ten obrázek dala už předtím, ale ty ses na něj ani nepodíval.“

Teď se mi rozjasnilo. Cítil jsem, že tu musím něco napravit. Přitáhl jsem Lenku k sobě. Nedůvěřivě se na mě dívala. „Tati, ty máš teď pro mě čas?“ tázala se opatrně. „Jistě, hodně času. Teď teprve si musíme prohlédnout ten tvůj obrázek.“ Dětská tvářička zazářila. Objaly mne dvě malé ručky. Ulekl jsem se, co jsem mohl provést a způsobit.

Prohlíželi jsme si spolu obrázek. Lenka ukazovala na stromy, jejich listy, na černé skvrny na pni. „Co jsou to za stromy?“ — „To jsou přece břízy. Viš, takové, jako máme na zahradě.“ — „Ovšem, jak jsem zapomnětlivý!“ Oba jsme pokyvovali hlavami nad takovým neporozuměním otce. Lenka vyprávěla o Šípkové Růžence, o dobré a zlé sudičce, o prince a o všech ostatních osobách, které se v této pohádce vyskytují. „Kdopak to stojí vedle Šípkové Růženky?“ Lenka se zasmála stříbrným hláskem. „Tu musíš přece znát, tatínku!“ — Neznal jsem ji. Vyjmenoval jsem všechna možná dívčí jména. Lenka pokaždé zavrtěla hlavičkou. Její zla-

té copy při tom litaly ze strany na stranu. „Mám ti to pošeptat?“ — Souhlasil jsem. Pak jsem se to dozvěděl. Tichým, tajemným hláskem mi Lenka prozradila své tajemství: „To jsem já! Přece jsem musela jít Růžence popřát ke svatbě.“ — „Ach, ano, vždyť tu jsou i tvé copy.“ — „Ano, tatínku, někdy jsou mi i těžké.“

Obrázek byl nevyčerpatelný. Z jednoho rohu obrázku se na mne smálo sluníčko. Mělo krásný dětský obličej, ruce, nohy a velké břicho. Měsíc v druhém rohu se smál s ním. Docela jsem zapomněl na svou poštu. Moje dcerka dostala pěknou pusku a hned ukázala, kam by se měl obrázek pověsit. Nespěchali jsme nijak, vždyť jsme měli čas. Pak Lenka řekla: „Tak, a teď zase pěkně pracuj“ a odešla z pokoje. Zůstal jsem sám se svou korespondencí.

Dopisy nebyly tak důležité. Díval jsem se a usmíval na pověšený obrázek svého dítěte. Připadal mi nakonec mnohem důležitější než všechny ty důležité dopisy.

Může se stát, že ani nevíme, jak nás někdo obdaruje a jak bychom se měli zachovat, když k nám přijde dítě.

M. K.

PŘÍRODNÍ léčebné PROSTŘEDKY už zastaraly?

(Dokončení z minulého čísla)

POHYB

Jiný přírodní prostředek, který moderní civilizace téměř úplně zanedbává, je pohyb. Dnešní lidé se raději dívají na pohyb druhých, než aby se pohybovali sami. Jít někam pěšky? To už není moderní, vždyť máme auto! Mnoho různých povolání nás usměřuje k sedavému způsobu života, při kterém je jen minimální pohyb. Když po celý den zaměstnáváme pouze mozek a přitom se jinak tělesně nepohybujeme, narušuje to rovnováhu nervového systému. Mozek přestává jasně pracovat, ztíží se myšlení i vnímání. Pohyb povzbuzuje v těle cirkulaci a zvětšuje schopnost zbavovat se různých odpadních látek a nahrazuje opotřebovanou tkáň. Abychom měli z pohybu maximální užitek, musí se stát pro nás denním návykem. Čím více pracujeme mozky, tím více bychom se měli po-

hybovat. Pohyb povzbuzuje trávení, propůjčuje svalům napětí a zlepšuje funkční schopnost všech orgánů.

Viděl jsem pacienty, kteří pro nedostatek pohybu se stali invalidy. Scházel jim jen jeden léčebný prostředek, totiž pohyb. Přírodní zákon vyžaduje, aby byly svaly denně v činnosti, jinak ochabnou, obalí se tukem a zeslábnou. Pohyb, který provokuje hluboké dýchání, má dvojí užitek, protože hlubokým dýcháním si větráme a rozpínáme plic. Jsem přesvědčen, že bychom se cítili mnohem lépe, udělali více práce a jasněji by se nám myslelo, kdybychom věnovali tělesnému pohybu alespoň hodinu denně.

Pohyb posiluje naši schopnost učit se, pamatovat si a dělat jasná a správná rozhodnutí. Průzkum ukázal, že lidé se sedavým zaměstnáním potřebují denně alespoň hodinu pořádného pohybu. Tělesný pohyb snižuje cholesterol v krvi a je prevencí proti srdečním chorobám. Pokusy se zvířaty i s lidmi nás přesvědčují, že denní pravidelný pohyb chrání srdce.

SPRÁVNÁ VÝŽIVA

S otázkami správné výživy se setkáváme i v denním tisku. Příčinou nemoci nebývá pouze nedostatečná výživa, ale i nezdravé jídlo. Přesto, že v našich zemích je jídla dostatek, většina obyvatelstva trpí určitými nedostatky. Tak například se ukázalo, že 75 % obyvatelstva nemá dostatek vitamínu B. Tento nedostatek nevyvolává sice nějaká vážná onemocnění, ale přesto způsobuje stavy nervozity, podrážděnosti a určité bolestivé symptomy. Zmenšuje také odolnost vůči nemocem.

V případě nemoci je dieta mimořádně důležitá. Tělo musí soustředit všechny síly na překonání nemoci, a proto nemůže být ještě zatěžováno trávením těžko stravitelného jídla. Jíme-li během nemoci příliš mnoho, tělesné síly se odvádějí k trávení a nedostává se jich pak ke zdolání nemoci.

POUŽÍVÁNÍ VODY

Voda je univerzální prostředek přírody. Má mnoho léčivých vlastností, které můžeme využít ke svému pro-

spěchu. Používat ji můžeme jak vnitřně, tak i zevně. Tělo potřebuje vodu, aby mohlo vylučovat odpadní látky. Mnoho lidí si například vůbec neuvědomuje, že ledviny potřebují ke své práci dostatek vody.

Čím více vody vypijeme, tím lehčeji vylučují ledviny z těla odpadové produkty. Používání vody k léčebným účelům je známé pod názvem hydroterapie. Je hodně způsobů, jak povzbudit tělo k větší odolnosti vůči nemocem. Například jednoduchá studená sprcha dokáže upevnit odolnost těla vůči nachlazení, zvýšit pružnost svalů a propůjčit více energie.

Hydroterapie se může použít i doma, kde je málo příslušného vybavení. Máme i dost knih, ve kterých jsou vynikající návody pro domácí vodoléčbu. Ještě před několika lety nebyla vodoléčba tak ceněna, jak by měla být. Teprve teď se začíná poznávat její důležitost při léčbě mnoha nemocí.

Hydroterapie ve spojení s moderními antibiotickými prostředky zkracuje léčebnou dobu mnohých nemocí, jako je např. zápal plic, zánět mandlí, infekce kůže apod.

DŮVĚRA V BOŽÍ MOC

Poslední z vyjmenovaných léčebných prostředků, důvěra v Boží moc, nepatří svým významem až na poslední místo. Víra ve všemohoucí bytost, která o nás ví, přispívá podstatně k podpoře zdraví a osobního štěstí. Víra v osobního Boha je silným léčebným prostředkem ve dnech nemoci. Zdravá víra pomáhá k obnovení dobré nálady, takže u nemocného člověka převládá klidný stav mysli a pocit odevzdané vyrovnanosti. To vede k normalizaci funkcí tělesných orgánů. Správné cvičení vůle velmi pomáhá vzdorovat nemoci a nepoddat se jí. Myšlenky ovlivňují tělo tak, že buď posilují jeho obranyschopnost vůči infekci, nebo při rezignaci zeslabují

jeho životní síly. Důvěra v Boží moc má takový vliv, že léčí i tam, kde už ostatní metody selhaly. Vzpomínám si na jednoho pacienta středních let. Stále si naříkal, ale při prohlídce mu nemohli zjistit žádnou zvláštní nemoc. Stav se mu ještě zhoršil po smrti manželky. Pacient si naříkal, že ztratil vůli k životu, protože po smrti své manželky nevidí žádnou budoucnost. Lékaři dělali všechno, aby mu pomohli. Selhaly i ty „zaručené“ léky. Když jsem s ním pak hovořil, zavedl jsem řeč i na duchovní téma. Pacient se začal o duchovní věci zajímat. Poukázal jsem mu na skutečnost, že má jistě nějaké schopnosti — jak říkáme — nějaké hřivny. Pán Bůh si přeje, abychom je nezakopali, ale použili je pro dobro svých spoluobčanů. Když pochopil, že by měl svými hřivnami jiným pomáhat, byl přesvědčen, že jeho život má ještě smysl, že zde není zbytečný. Po této

duchovní změně se začal rychle uzdravovat a brzy mohl opustit i nemocnici. Pro mne to byl dostatečný důkaz, že pro onoho nemocného to byla právě víra v osobního Boha a přesvědčení, že Bůh chce, abychom žili pro druhé, co pacientovi nakonec zachránilo život.

Naše tělo se řídí zvláštními zákony, které mu dal Stvořitel. Pakliže tyto zákony přestupujeme, následuje nemoc. Každý člověk by měl považovat za povinnost seznámit se s pochody vlastního těla, aby žil rozumně. Jenom tak se dá předcházet nemoci. Bude-li děti učit zdravě žít, zanecháme jim dědictví, které je cennější než zlato.

NETRPĚLIVOST PŘI UZDRAVOVÁNÍ

Jedním z důvodů, proč lidé neradi používají přírodní léčebné prostředky je, že působí mnohem pomaleji než

moderní léky. Mnozí lidé si vezmou raději nějakou pilulku, než by si dali práci třeba s vodoléčbou. Jiní se zase nechtějí podřídit nějakému omezování, které vyplývá z určitých zdravotních zásad, jako je správná výživa a dostatek pohybu, které nás chrání před nemocemi. Raději si ponechávají nesprávné životní návyky a propukne-li nemoc, spoléhají na moderní léčebné prostředky. Ty by je měly hned uzdravit. Každá nemoc zanechává v těle stopy, proto po vyléčení nebývá zdravotní stav takový, jaký byl před nemocí. Proto se mnohým lidem zhoršuje zdraví po 45. roce velmi rychle. Promarnili své zdravotní rezervy v mládí.

Největší cena přírodních léčebných prostředků je v tom, že chrání před nemocemi a zlepšují stávající zdravotní stav. Proč bychom je tedy nepoužívali v zájmu svého zdraví každý den?

MUDr. J. S.

ZPÍVEJME HOSPODINU

Píseň otvírá srdce

MILAN DROBÍK

Mnohokrát jsem se již přesvědčil, že píseň otvírá srdce posluchačů. Někdo si rád přečte Boží slovo, jinému je milejší poslouchat kázání ve shromáždění. Jsou však lidé, kteří přijali zvěst o spasení v podobě písně, která promlouvá nejen prostřednictvím textu, ale i melodií. Písně mají ještě jednu výhodu. Nejsou omezeny hranicemi států, spojují dítky Boží na celém světě.

Je zajímavé sledovat, které písně jsou nejrozšířenější. Minule jsme vzpomněli Wesleyovu „Jezu, milovníče můj“. Je přeložena snad do všech jazyků. Další oblíbenou písní je Lutherova „Hrad přepevný jest Pán Bůh náš“. Je přeložena do 178 jazyků. Po ní bychom mohli zařadit Zinzendorfovou „Jezu, ráčíž sám“ (č. 505), její hlavní myšlenkou je odevzdanost. Zpívá se ve 104 jazycích. Nápadné je, že se nejvíce zpívají písně s prostými texty. Ty jsou zvlášť rozšířené a oblíbené. Mezi ně patří „Pán Bůh je láska“, „Důvěřuj se v Pána“ nebo „Ó, ujmí ruku moji“. Je zajímavé sledovat vznik těchto písní. Za všechny alespoň tu poslední jmenovanou.

Julie Hausmannová byla snoubenkou misionáře. Jednou dostala zprávu, aby za ním přijela do Afriky. Vydala se na cestu. Těšila se na setkání. Když loď přistála, plna očekávání sledovala tváře lidí stojících na břehu. Misionáře

tam však nenašla. Zmocnila se jí úzkost. Stalo se mu snad něco? Tu ji oslovil nějaký cizí člověk a sdělil jí smutnou zprávu. Před několika dny uložili misionáře do hrobu. Mor ukončil jeho práci a mladý život. Stála jako zkamenělá u čerstvého hrobu svého nejdražšího. Proč k tomu došlo, proč? Nemohla se zbavit hrozných otázek. Probděla a proplakala několik nocí. Pak si teprve vzpomněla na svého Pána a na modlitbách s ním hovořila o svém žalu. Ten, který řekl, že „setře všelikou slzu z očí jejich“ ji potěšil. Její srdce ovládl znovu pokoj a z toho pokoje vytryskla báseň, která v podobě písně přinesla požehnání miliónům lidí. V bolesti se těsněji přimkla k tomu, který ji vedl a jemuž svěřila své další dny. Julie Hausmannová se vrátila do rodného Estonska. Stala se vychovatelkou v Kuronsku a později v Petrohradě. Psala drobné básně, které byly uveřejněny pod názvem „Konvalinky“. Mezi nimi byla i báseň „Tak vezmi ruku moji“, která jako píseň obešla celý svět:

*Tak vezmi ruku moji
a veď mne sám,
na cestě, v práci, v boji
ať neklesám.
Já dál si nevím rady,
ó Pane můj,
ty sám mne proved' všady,
vždy při mně stůj!*

Autorka zemřela v r. 1901 ve vysokém věku. Mnohým, kteří stáli u její rakve, zněla v uších slova její písně.

Za každou písní se skrývá děj, prožitek či zkušenost. Slova každé duchovní písně jsou vlastně modlitbou. Proto bychom si měli uvědomit, co zpíváme. Jistě rádi zpíváte. Víte však vždy o čem? I při zpěvu můžeme lhát. Zpíváme například: „Můj Ježíš mé jest žití“ a můžeme přitom žít úplně pro někoho jiného! Nebo zpíváme „Ó, jak vzácné štěstí pro mne...“ a tváříme se nešťastně. Zpíváme „Jen s tebou býti, Jezu drahý“ a společenství s Ježíšem nepěstujeme. Můžeme zpívat „Všeho vzdám se pro Ježíše“ a nebyt ochotni vzdát se ani nejmenšího. Jen upřímně a opravdově zazpívaná píseň může otevřít srdce člověka. Takto zpívají většinou děti. Při zpěvu těch nejmenších roztaje i nejtvrďší srdce. Učme děti zpívat prosté duchovní písně. I touto cestou mohou najít vztah k Bohu. V rodinách věřících lidí by mělo být více zpěvu. Hodně zpívat, to by mělo být pravidlem. Někdo snad namítne: „Vždyť člověku není vždy do zpěvu.“ Ano, ale mnohé písně byly složeny právě tehdy, když jejich autorům nebylo do zpěvu. Tito skladatelé zažili zvláštní zkušenosti s Pánem, On je potěšil a jejich smutek se změnil v radost. Proto mohou mnohé písně potěšit a povzbudit.

Zpěv je jedním z nejúčinnějších prostředků, jak mohou vniknout duchovní pravdy Písma do srdce. Tak získáme pokoj, to nejvzácnější, co zde na zemi dosáhnout lze. A jestli k tomu může pomoci duchovní píseň, aby člověk otevřel své srdce Ježíši, proč nezpívat více a častěji?

NEBÝVALÉ POZVÁNÍ

„Jmenuji se Barnabáš a přicházím ze sboru ve Filadelfii, ze druhého století...“ dodal ještě na vysvětlenou.

Zůstal jsem překvapen stát a užasle jsem se díval na snědého mladíka, který se znenadání přede mnou objevil. Byl oblečen po římském způsobu, přes rameno měl tuniku, na nohou sandály. Přátelsky se na mě usmíval a čekal, až se vzpamatuji z překvapení. „Těší mě... já jsem z Prahy,“ zmateně jsem vykřikl.

Už se ani nepamatuji, o čem všem jsme spolu mluvili. Vím jenom, že mě velmi zajímal život křesťanů jeho doby — doby mladé poapoštolské církve. Když ale moje zvědavé otázky stále nebyly u konce, pojednou mu svítilo v očích, naklonil se ke mně a přítulným hlasem mi navrhl: „Viš co, zítra je sobota — den Páně. Jestli chceš, tak se mnou můžeš jít do našeho shromáždění. Ale nikomu ani slovo! Znáš přece Traiana...“

Za krásného slunečního rána jsme kráčeli širší, poměrně rušnou ulicí. Oba jsme na sobě měli čisté, světeční tuniky. Rád bych se viděl, jak asi ve svém novém obleku vypadám. Obrátil jsem se, abych se podíval do výkladní skříně, ale nikde žádná nebyla. Vždyť jsem přece ve druhém století!

„Barnabáši, proč jsi se včera zmínil o Traianovi?“ vrátil jsem se ke včerejšímu rozhovoru. „Viš, Traian je už několik let římským císařem. Nemá sice křesťany přímo v nenávisti jako jeho předchůdce Domitiana, ale přesto je doba nebezpečná. Stačí, aby tě někdo udal, a je zle.“ „Jak to myslíš?“ „Každý, kdo je v podezření, že je křesťan, musí se dostavit k soudu a tam obětovat před obrazy římských božstev a před obrazem císařovým. A potom ho ještě nutí, aby proklel Krista. Kdo to neudělá, je odsouzen k smrti. Teď ale opatrně, brzy budeme na místě.“

Můj přítel se nenápadně rozhlédl a pak jsme zabočili do pěkného jednopatrového domu. „Tento dům patří bratru Athenagorovi. Nedávno byl s celou svou rodinou pokřtěn a stal se oddaným Kristovým služebníkem. Většinu svého majetku rozdál chudým bratrům a sestrám — a v našem sboru je jich dost!“ Na konci dlouhého sloupového jme vstoupili do velké místnosti upravené pro bohoslužbu. Přišli jsme sice včas, ale bylo tam už rušno. Zastavili jsme se u dveří, abychom se mohli dobře rozhlédnout. Bratři a sestry spolu tiše rozmlouvali. Bylo poznat, že hovoří o vážných věcech.

Nedaleko nás stálo několik mužů, kteří o čemsi vzrušeně diskutovali. Postoupili jsme blíž. Všiml jsem si, že hlouček je rozdělen na dvě skupiny. Mluví jedné z nich už trochu netrpělivě, cosi vysvětloval a živě u toho rozkládal rukama. „To je bratr Basilides,“ zasněval mě do situace můj přítel Barnabáš. „On i někteří další bratři nějak divně vykládají Písmo. My jim říkáme „dokéti“, protože stále opakují slovíčko „dokéti“, zdá se. Poslechni si, co zrovna říká o Kristu.“ Přistoupili jsme až k jejich hloučku, abychom bratra Basilida dobře slyšeli: „Ne, bratři, nemůžeme připustit, že by Kristus, Boží Syn, zemřel potupnou smrtí na kříži. Kdepak, to Kristus žil na této zemi jenom zánlivě. Jeho smrt nemá pro naše spasení žádný význam...“ „To, bratře Basilide, nemůžeš tvrdit, vždyť to odporuje Písmům, Starému zákonu i Pavlovým dopisům!“ skočil mu do řeči staříček muž s bílým plnovousem. „Ó, tak jednoduché to zase není,“ nedal se Basilides přesvědčit.

Ale jeho odpůrcům se to nelíbilo: „Zavolejte staršího sboru Lukáše. On to rozřeší!“

Starší — řecky episkop, který stál nedaleko, zaslechl své jméno a přistoupil k naší skupině. Byl vysoký a mohutný postavou a z jeho přísných očí bylo možno číst hlubokou zbožnost a moudrost. V rukou držel poměrně zachovalý svitek. Barnabáš se ke mně naklonil a pošeptal mi: „Ten svitek, který má bratr Lukáš, je velice vzácný. Poslal nám ho smyrnenský episkop Polykarpos a jsou v něm opsány všechny dopisy antiochejského Ignatia, který nedávno v Římě položil život pro Krista.“ Bratři stručně staršímu sboru vysvětlili příčinu sporu. Bratr Lukáš pokýval hlavou, pak rovinul svitek a na chvíli se do něho zahleděl: „Cožpak se už, bratři, nepamatuje, jak výstižně to napsal bratr Ignatios? Poslechněte, co píše ve svém dopise tralským křesťanům.“ Bratr Lukáš melodickým a přesvědčivým hlasem četl. Dával zvlášť silný důraz na slovíčko „opravdu“: „Ignatios zde vyznává Ježíše Krista z rodu Davidova a z Marie, jenž byl opravdu zrozen, jedl a pil, opravdu byl pronásledován za Pontia Piláta, opravdu byl ukřižován a zemřel před zraky mocí nebeských, pozemských i podzemských, který byl také opravdu vzkříšen z mrtvých.“ Pak episkop opatrně zavlnul svitek a rozhlédl se po celé naší skupině. Dokéti měli sklopené oči a mlčeli. Ostatní bratři pokyvovali hlavami a bylo vidět, že jsou spokojeni. Líbilo se jim, že bratr Lukáš stojí jasně na pravdě evangelia a že nesouhlasí s bludaři, kteří rozvracejí jednotu církve.

Do začátku bohoslužby zbývala už jen chvilka. Většina bratří a sester už seděla za dlouhým stolem. Někteří se tiše modlili. Šli jsme se také posadit. Vedle několika mladíků, Barnabášových kamarádů, byla ještě volná místa. Šimon, nejstarší z nich, se naklonil k Barnabášovi a šeptem se ho ptal, jestli ví o tom, že dnes máme v našem sboru návštěvu několika proroků a jednoho učitele? Barnabáš nic nevěděl. „Jsou to určitě praví proroci,“ poučoval ho tedy Šimon, „říká se o nich, že se nikde nezdrží déle než jeden den, od nikoho nevezmou nic, než kousek chleba a nikoho nežádají o peníze. Ale v našem sboru jim bude brzy odzvoněno,“ ztišil ještě více hlas a nachýlil se co nejblíže k Barnabášovi, „proslýchá se, že bratr Lukáš co nevidět laikům při bohoslužbách zakáže mluvit. Klemens Římský to prý nedoporučuje. Jinak prý mohou přijít ke slovu i všelijakí bludaři...“ Štěpán by byl ještě pokračoval v důvěrném hovoru s Barnabášem, ale už se začínala bohoslužba. Všichni zbožně a nadšeně zpívali a po písni se modlili dva z přítomných proroků. Ten druhý končil modlitbou Páně, ke které se celé shromáždění přidalo. Pak už vystoupil učitel: „Pozdravení vám, synové a dcery, ve jménu Pána našeho Ježíše Krista, který nás zamiloval v pokoji...“ Všichni pozorně sledovali kazatele. Po úvodním pozdravu citoval mnoho starozákonních textů a ukazoval, že všechny hovoří o Kristu. Svůj obsírný výklad zakončil vážným napomenutím:

„Nechte se poučit Bohem, zajímejte se, co od vás Pán žádá. Jednejte tak, abyste byli v den soudu zachráněni. Pokud žijeme na této zemi, nebuďte v ničem liknaví, zajímejte se o Boží věci, zachovávejte každé přikázání. Tak je to správné. Proto jsem se snažil podle svých možností vám všechno připomenout, abyste měli radost. Mějte se dobře, dítky lásky a pokoje. Pán slávy a vši milosti buď s vámi. Amen.“

Byl jsem udiven, když jsem zjistil, že bohoslužby nejsou ještě u konce. Vystoupil bratr Lukáš a vyzval všechny, kteří nejsou pokřtěni ve jméno Páně, aby se od bratří a sester oddělili. Diakonky zatím připravily vše potřebné k večeri Páně. Na stůl přinesly dostatek pokrmů, aby se nasýtily chudí bratři a sestry. Potom bratr Lukáš vyzval přítomné, aby vzdali díky za kalich. Šimon se na Barnabáše významně podíval, aby mu připomněl, co před pobožností říkal o bratru Lukášovi. Teď se už nemodlí prorok, ale všichni citují známou modlitbu:

Děkují Ti, Otče náš,
za svaťou révu Davida, tvého služebníka,
kterou jsi nám dal poznati skrze Ježíše,
svého služebníka.
Tobě sláva na věky.

Také za lámaný chléb celý sbor hlasitě děkoval:

Děkujeme Ti, Otče náš,
za život a poznání,
které jsi nám dal v Ježíši,
svém služebníku.
Tobě sláva na věky.

Po nasycení se přítomní políbili svatým políbením a vděčné projevy díky zakončili toužebným zvoláním Maranatha, Pane, přijď!

Milý Barnabáši,

ani nevíš, jak rád vzpomínám na chvíle, které jsem strávil ve vašem sboru. Teprve po této návštěvě jsem pochopil, kde mají svůj původ některé jevy, které se staly pro pozdější křesťanství tak typické. Teprve tam, ve Filadelfii, jsem si uvědomil, jak těžkými zkouškami musela procházet církev ve svých počátcích. Obdivoval jsem neohroženost křesťanů, pro něž přiznání se ke Kristu mohlo znamenat smrt. Poznal jsem také, že správné pochopení evangelijní zvěsti nebylo pro křesťany Tvé doby samozřejmostí. Církev musela být ve střehu, aby ji někteří bludní učitelé nezavedli na scestí. Snad v zápase o čistotu učení církev opustila spontánní projevy Duchem obdařených proroků a učitelů, spoutala bohoslužebný život sborů předpisy a zamezila všem bratrům a sestrám aktivně se účastnit na vedení bohoslužeb. Posílala autoritu biskupů. Určitě ale netušila, jak osudná budou tato opatření pro další vývoj církve.

A přece ve víře můžeme vidět, jak Kristus, který je živým Pánem nad světem i nad církví, přes všechna úskalí vedl svůj lid stále vpřed. Ve všech dobách zde měl lid, který mu byl věrný učení i životem.

Vždycky, když si vzpomenu na bratry a sestry z Tvého sboru, zatoužím po jejich upřímnosti a zbožnosti. Mnoho se mohu učít z jejich obětavosti, vděčnosti, bratrského zájmu i živé naděje na setkání s Vykupitelem.

Milý Barnabáši, ještě jednou díky za Tvé pozvání. Byla to pro mě nezapomenutelná návštěva. Učím se s Tebou starokřesťanským pozdravem, Tobě tak blízkým:

Maranatha

MILAN HLOUCH

SLAVNOSTNÍ ZASEDÁNÍ KMK

Dne 19. února 1980 se v Praze konalo výroční shromáždění Regionálního sdružení Křesťanské mírové konference. Zúčastnili se jí zástupci 15 církví a náboženských společností, bohosloveckých fakult, jakož i zástupci státní správy.

V prohlášení tohoto shromáždění se mimo jiné praví: Obrácíme se na věřící církvi a náboženských společností s prosbou, aby nepolevovali ve svém úsilí podílet se svými modlitbami a svou prací na vytváření ovzduší důvěry, kdy je vyvoláváno napětí v různých částech světa. Vyslovujeme naději a přesvědčení, že spojeným úsilím všech mírumilovných sil ve světě se podaří zmařit úmysly těch, kteří si zahrávají s nebezpečím rozpoutání nové světové války.

Regionální shromáždění KMK vyzývá

k podpoře mírových akcí všech mírových hnutí na světě, které v dnešní složité mezinárodní situaci svou zvýšenou mírovou aktivitou dokazují, že to s mírem myslí vážně. Mír je právě dnes jedinou alternativou radostného a lidsky důstojného života na zemi.

Prohlášení bylo zakončeno slovy ap. Pavla v 2 Kor 13,11: „Nakonec, bratři, žijte v radosti, napravujte své nedostatky, povzbuzujte se, buďte jednomyslní, pokojní a Bůh lásky a pokoje bude s vámi.“

PROHLÁŠENÍ ÚSTŘEDNÍ RADY CÍRKVE ADVENTISTŮ SEDMÉHO DNE K 35. VÝROČÍ OSVOBOZENÍ NAŠÍ VLASTI

Ústřední rada církve adventistů s. d. na svém zasedání v neděli dne 16. března 1980 vzpomněla slavného výročí osvobození naší republiky. Uplynulo již 35 let od doby, kdy byla naše vlast osvobozena od hrůzné nadvlády fašismu, kdy skončil požár druhé světové války. 35 let je jedna generace, pro niž je doba okupace a druhá světová válka už

jen historií, kterou zná jen z vyprávění a učebnic. Nezažili na sobě, co je to fašismus, útlak a nesvoboda. Neznají houkání sirén při náletu, střelbu děl, detonace dopadajících bomb, křik raněných, sténání umírajících a hrůzy koncentračních táborů.

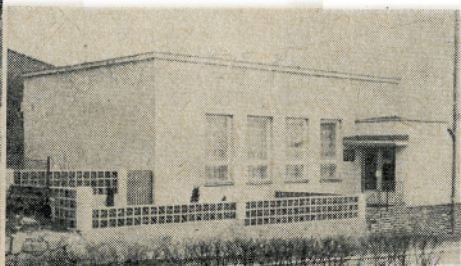
Před 35 lety skončila nejstrašnější válka v dějinách lidstva, která si vyžádala desítky miliónů životů. Je historickou skutečností, že největší oběti přinesl Sovětský svaz. I naše země je poseta hroby těch, kteří položili svůj život za naši svobodu. Přemýšlíme-li o ceně svobody, kterou jsme získali, připomínáme si slova Písma: „Buďte vděční!“

Již 35 let žijeme v míru a podílíme se na budování naší socialistické vlasti.

Prohlášíme, že i my, věřící, jsme pro svět bez válek, podporujeme mírové úsilí našeho státu a všech mírových sil ve světě. Je nám všem dobře známo, že použití násilí neřeší mezinárodní problémy. Proto se chceme za mír nadále modlit a také pro něj působit ve smyslu slov Písma: „Blahoslavení tvůrcové pokoje, oni budou nazváni Božími syny.“

Ústřední rada církve adventistů s. d.

Nová modlitebna v Sokolově

„Aj jak dobré a utěšené, když bratři v jednomyslnosti přebývají.“

Požehnaný dosah těchto slov na sobě zakusili bratři a sestry sokolovského sboru, když se sešli poprvé v nově vybudované modlitebně, která byla výsledkem společné práce jejich rukou. Nejde jen o pěkně vyřešený interiér, nýbrž i o celkovou vnější úpravu domu a okolí, která přispěla k pěknému vzhledu Kraslické ulice.

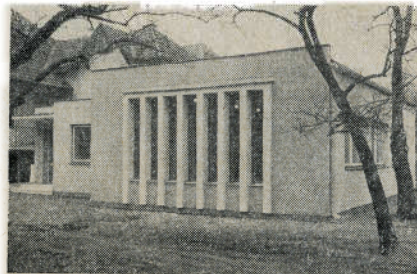
Při stavbě prožívali všichni denně slovo Izaiášovo 41,6: „Jeden druhému pomáhal a bratru svému říkal: Posilň se.“ Proto také slova díky nepatřila jenom všem, kdo na stavbě pracovali, nýbrž

i těm, kdo dokázali druhé povzbudit anebo nikým neviděni volali na modlitbách k Bohu. A Bůh odplatil zjevně. Radost z Boží přízně a pomoci prožívali členové sboru během slavnostního sobotního shromáždění dne 22. prosince 1979. Při této příležitosti sloužili slovem Božím bratři O. Sládek, O. Klouda, R. Drobný a M. Bláha.

Bratřím a sestrám v Sokolově přejeme, aby se nadšení, které provázelo jejich práci, přeneslo stejnou měrou do oblasti budování duchovního chrámu, aby se stali požehnáním v místě, kde je Pán postavil.

M. Bláha, tajemník českého sdružení

NOVÁ MODLITEBNA V PODĚBRADĚCH

V sobotu 23. února 1980 prožíval sbor církve adventistů sedmého dne v Poděbradech radostný den. Za přítomnosti předsedy Ústřední rady, bratra O. Sládka a vedení českého sdružení byla slavnostně otevřena nová modlitebna v ulici Na kopečku. Její výstavba trvala necelý rok a vyžádala si více než 8500 odpracovaných hodin. Na práci se podílelo mnoho obětavých bratří a sester nejen z místního sboru a kazatelských stanic, ale vydatnou pomocí přispěli také členové jiných sborů. Děkujeme Bohu za jeho milost a požehnání.

L. Kvintus, kazatel

KONFERENCE MORAVSKOSLEZSKÉHO SDRUŽENÍ

Ostrava — Olomouc

V životě každého člověka jsou předěly, mezníky, které určují a vytvářejí jeho životní cestu. Stejně tak je tomu i v životě církve.

Jednou za tři roky sjedou se delegáti, zástupci všech sborů církve adventistů sedmého dne, aby postavili nový mezník vytvářející cestu, kterou je vedl Pán.

Ve dnech 7.—8. 3. 1980 prožili tuto událost bratři a sestry z Moravy a Slezska. Již od rána se scházeli v modlitebně církve adventistů s. d. v Ostravě-Mariánských Horách delegáti sborů. Byli to mužové a ženy různého věku. Z jejich hovoru i stylu řeči bylo možno slyšet občas typická rčení určitých nářečí, ale již zahajovací píseň byla výrazem překrásného, mohutného unisona víry, naděje a lásky, která je pojí.

Konferenčnímu jednání byli přítomni zástupci Ústřední rady církve, v čele s předsedou br. O. Sládkem a milý host, předseda Evro-afričské divize, br. Edwin Ludescher. Shromáždění delegátů pozdravil zástupce státní správy, pan referent Bernar z ministerstva kultury, sekretariátu pro věci církevní.

Úvodní pobožnost br. Ludeschera podepřela víru i adventní naději všech delegátů. Vždyť Ježíš, který dal své církvi pověření: „Jděte do celého světa, uče a kážte...“, dal také dvě vzácná zaslíbení: 1. „Dáma je mi všelika moc...“, 2. „Aj, já s vámi jsem po všechny dny...“ (Mat 28,18-20).

Zpráva dosavadního předsedy sdružení, br. Bárty, i hospodáře, br. Veselého o činnosti a hospodaření sdružení za uplynulé tři roky, byla svědectvím o tom, že náš Pán svá zaslíbení také věrně plní. On s námi byl a pokud my mu zůstaneme věrní, také s námi zůstane! S touto jistotou víry přistoupili pak delegáti k volbě pracovních výborů a pak i k samotné volbě nového vedení sdružení, výboru sdružení a revizorů.

Den na to se uskutečnilo slavnostní konferenční shromáždění v chrámě Československé církve husitské v Olomouci. Přes veškerá opatření, která byla předem učiněna, i přes chladné počasí, které bylo toho dne, shromáždilo se zde na 1200 bratří, sester a přátel. Stavitele tohoto chrámu rozhodně nepočítali s možností tak velké návštěvy. Konference je významná událost, a proto bratry a sestry nemohla odradit ani skutečnost, že celý den budou muset stát.

Vždyť kolik vzácných setkání se tu nabízí. Být spolu, tisknout si pravice, dát bratrské políbení. Slyšet znovu povzbuzující poselství Božího slova. Slyšet překrásné adventní písně od různých pěveckých sborů.

Ano, právě ty písně! Adventní církev je zpívající církev. Bratři a sestry svoji víru, která prolíná každým dnem jejich života, vkládají i do svých písní, které je provázejí. Jak krásné melodie, jak aktuální poselství slov, jak strnující podání!

Během dopolední pobožnosti došlo k představení nově zvolených činovníků a výboru sdružení. Předsedou Moravskoslezského sdružení byl zvolen opět br. Bárta, hospodářem br. Adame a tajemníkem br. Veselý. Členy výboru jsou tyto bratři: Bárta, Veselý, Adame, Kantor, Loder, Oháňka, Šimek, Svihálek, Hlouch, Chlebek, MUDr. Kubík. Za revizory byli zvoleni bratři: ing. Schoř, Tichý.

Br. Bárta poděkoval odstupujícímu tajemníkovi br. Oháňkovi za léta plodné spolupráce a plného porozumění.

Jádrum slavnostního konferenčního shromáždění byla dvě poselství Božího slova přednesená milým hostem br. Ludescherem v překladu br. Sládka a Šustka.

Život může přinést různé okolnosti, které mohou zkomplikovat náš život, zatemnit výhled, ale křesťan by neměl malomyslnět, on má přece víru, věří Božímu vedení. Naše víra má být aktivním, tvořivým prvkem našeho života. Je to činitel, který z nás dělá nové lidi, kteří dokáží žít nejen sobě, ale především pro druhé. „Věřím, proto mluvím.“

Odpolední úvaha br. Ludeschera byla nádherným úvodem k vysvěcení tří kazatelů, br. Petra Krynského z Ostravy, br. Randýska z Krnova a br. Strouhala z Českého Těšína. Krátké proslovy, které přednesli, zřetelně vyjádřily jejich hlubokou lásku k Bohu, církvi i celé společnosti a jejich odhodlání k službě.

Bible nám říká, že všechno, co se děje pod sluncem, má svůj čas. Také slavnostní konferenční shromáždění v Olomouci. Dozněla poslední sborová píseň, doznívají i slova poděkování všem, kteří jakýmkoli způsobem přispěli k uskutečnění tohoto nádherného setkání.

Sálem zní závěrečná píseň „Bůh buď s vámi, než se sejdem zas“. Ano, kéž Bůh provází svoji církev dalšími třemi lety nového konferenčního období, kéž provází a žehná pokojem nám, naši zemi i všechněm lidem dobré vůle.

Jiří Veselý

1. Bratr Ludescher během proslovu k delegátům konference, překládá br. Sládek
2. Členové výboru Moravskoslezského sdružení
3. Bratr Sládek představuje nově vysvěcené kazatele
4. Modlitba před vysvěcením